

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos postt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, május 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Harc az agráriusok ellen.
A képviselőház ülése.
Tízra letvén az obstrukció ellen.
Gotterhalte a püspöki ebédén.
A kisjenői léverseny.
A polgári leányiskola ünnepe.
Családirrás a fővárosban.
Miért utazott el Ferenc Ferdinánd főherceg?
Politikai érdekességek.
Ugron interpellációja.
Kriványné válópöre.
Elítelt ferblizók.
Tárca: A sziv. Irta: Horváth Kornél dr. — Időjárás-összeállítás. Irta: Auszterweil Géza.
Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

Harc az agráriusok ellen.

Arad, május 20.

A mikor manapság a kereskedők egyesületet szerveznek, az semmiesetre se vonható a Vereinsmeyerei fogalomkörébe. A kereskedők legtöbbje még ma is abban a tudatban él, hogy az ő boltjának négy falán kívül nincsen számára hely. Annak éli minden percét, abban akar meghalni. Hiszen maguk haragudtak érte, a mikor Baross Gábor munkaszünetre kényszerítette őket, hogyan, hát nekik pihenni is kell? Es ha ilyen a városi kereskedő, kétszeresen áll ez a jellemrajz a vidéki, a falusi kereskedőre. Az ugyszólván a társadalmi élet elől is elzárkózik. Nincsen

abban a körben, a hol megilleti a hely: a jegyzőt, a doktort, a tanítót, az irnokot és a patikáriust. A falusi kereskedő végezte szorgalmasan a maga munkáját; arról, hogy a közgazdasági életnek ő is egyik tényezője, nem tudott és nem is nagyon akart tudni.

Most érdekes esemény áll önkéntelenül a figyelmünk útjába. Az első eset, hogy a városon kívül eső, falusi kereskedők, a maguk járásában, külön egyesületi szervezkedés szükségét látják. Kisjenőn holnap megalakítják a Kisjenő-Erdőhegy-és vidéki kiskereskedők egyesületét. Összevetve azokat, a miket a vidéki kereskedőkről pár sossal fennebb mondtunk, a holnapi eseménnyel, érdemes gondolkodni az új egyesület alapítása felől.

A csirája ennek a szervezkedésnek egy tavalyi gyűlésben fogant meg, a melyet Aradon pünkösdi napján tartottak a fogyasztási szövetkezetek ügyében. Vagy negyven-ötven vidéki kereskedő jött be Aradra, nem pusztán siránkozás és panaszkodás okából, hanem hogy tanácskozzanak a módzatok felől, a melylyel a fogyasztási szövetkezetek terjesztésével üzött harc fegyvereit visszaverni, mérgezett hegyü nyilait felfogni lehessen. A módot, úgy látszik, megtalálták. Bár azok a személyek, a kik a magyar kereskedő társadalom vezetésére lennének hivatva, könnyelműen halogatják a kereskedők országos szövetségének ügyét. A vidéki ke-

reskedő azt látta, hogy a maga erejére, szervezkedésének kihasználására van utalva.

Ahhoz az alvó emberekhez hasonlít a kereskedő, a ki csak az útéstől ébred föl. A vidéki kereskedőket is csak ez ébresztette öntudatra, a mikor az ő tétlenségét fölhasználva, a fogyasztási szövetkezetekkel egyre jobban körülárkolták az ő megélhetésének kertjét. A mikor már csaknem minden oldalról rajtaütöttek a fogyasztási szövetkezetek, akkor fog a védekezéshez, s e védekezésben jut annak tudatára, hogy elvégre ő is valakije az országnak, a kit nem igazságos dolog a szövetkezeti nyaktilló alá vonni. Ez a processzusa a vidéki kereskedők szervezkedésének.

Es nem véletlen, hogy a megyében, de a vidéken is, az első falusi, kisebb kerülettel bíró egyesület Kisjenőn alakul. A kisjenői járás területén ülte legnagyobb diadalát a fogyasztási szövetkezetek alapításával fényeskedő agrárizmus. Ágya, Seprős, Nagyzerind, Székudvar, Vadász, Simonyifalva, Szintye, — ezekkel még nem meritettük ki a kisjenői járás azon községeit, a melyekben fogyasztási szövetkezetet ültettek az agráriusok. A hol hét fogyasztási szövetkezet terjeszti „áldását”, ott már csakugyan öntudatra ébredhetnek a kereskedők és hozzá foghatnak a védekezéshez. Annyi jogtalanság, igazság ellen való vétek, felekezet és osztály ellen való támadás, amely e hét agrárius szö-

A SZIV.

Irta: Horváth Kornél dr.

I.

Mikor elérkezett az idő, hogy egyetlen fiának bucsut mondva, védő szárnyai alól a nagy világnak eressze — szive összefacsarodott a fájdalomtól. Mosolyogni próbált, de a mosoly könyekbe fult; szólni akart, de toroka elszorult, ajkai vonaglottak és szava megcsuklott.

Minden fájdalomban része van az „én”-nek; az anya fájdalma az egyetlen, melybe semmi önzés se vegyül. Hiába volt minden! Fiáról kimondták, hogy nagy tehetség, hogy szívében szent tűz lángol s ezzel sorsa el volt döntve. Mennie kellett, messze idegenbe.

Mikor aztán utoljára ölelte át fiát, egy kis aranyzivecskét adott át neki, picit aranyzivecskét, ragyogó kővel, gyémántszemecskével: „E sziv fog minket összefűzni láthatatlan szálakkal.”

A fiu megcsókolta anyját a kissé meghattottan, de könnyed szívvél bucsuzott. Előtte állott a fényes jövő, mely nagyratörő álmaiban rózsásnak ígérkezik.

A vonat fűtlyentett, kerekkel forogni kezdtek, vastag füst szállott fel kéményéből s zakatolva megindult. A vasórlás mindig kisebb lett, mindjobban elnyult, végre egy kanyarultnál eltűnt s nem maradt belőle más, csak egy vékony foszladozó fűstsáv.

S azután ez is eltűnt, meghuzódva az utazó vetések között.

Az anya pedig csak nézett, mozdulatlanul, belebámulva a kegyetlen szürkeségbe, mely elnyelte azt, kit annyira szeretett. Az eső szitálni kezdett s erre aztán csendesen sírdogálva ő is hazatért.

A máskor hangos szobácska most olyan üres volt, hiányzott belőle valami. A szegény anya ide-oda támolygott, tett-vett, rakosgatott, a szekrényeket kinyitogatta, a fiókokat kihuzgálgatta, még a fászkamrába is benézett, mintha keresne valamit.

Semmi kétség nincs többé. Elment. Nem maradt belőle semmi, csak egy foltos ruhadarab, mely egy fénymázás szék karján kiterítve lógott. Milyen nagy kincs lett az a foltos kabát! Hogy csókolta, ölelte, hogy áztatta könnyeivel azt a rongyot, melyet már a szemétre akartak dobni! A jó szomszédok átjöttek vigasztalni, majd mindenkinek volt már, vagy lesz ilyen szomorúsága:

— Ne sirjon asszonyom, majd visszajön a fia; látja, a miénk is elment, mégis visszajött; nem kell féltetni a fiukat, hiszen ez az ő soruk. Inkább örvendjen — majd meglátja, milyen ember válik belőle...

Csak úgy folyt a sok szó a jószívűek ajkairól. Az anya pedig csak hallgatta, el-el-mélázott s olyan jól esett fájó sebére a vigasz balzsamos írja.

II.

Sok idő telt el, még kissé megvigasztalódott. De azért mindig a fia volt eszében. Ébren vagy álmaiban, ha pihent, ha dolgozott. Ha

már nem lehetett mellette, legalább emlékeinek élt, felidézve azt a sok apróságot, az epedő öröm gyorsan tovaibbenő pillanatait, melyek mindmegannyi pihenő oázisai az anyai szívnak. Várt és dolgozott.

Télen fűtetlen szobában didergett s kuporgatta a garasokat, csak hogy fia szükségét ne szenvedjen s az ablakban ülve öreg estig lehetett látni görnyedt alakját, amint a fényes tüvel öltögette egyik szálát a másik után.

Ha levél érkezett fiától, akkor boldog volt, százszor meg százszor átolvasta s mikor már kívülről tudta, akkor összeszaladta a jó szomszédokat s velük hangosan végigolvastatta s mindannyiszor úgy tetszett neki, mintha akkor hallaná először, mindig új, mindig érdekes volt. De ilyen örömnapi ritkán estek, a levelek mind gyéribben érkeztek, utóbb egészen el is maradtak.

Majd elkövetkezett a nyár, de a fia nem jött. A fiatal emberek, kik a nagy városból hazaérkeztek, nem sokat tudtak a fia felől. Egyik közülük látta... de már régen... nem is emlékezik, hogy mikor...

— Bizonyosan nagyon el van foglalva; sokat dolgozik... nem ér rá írni...

Hja, a művészi pálya nem enged szórakozásokat!

A szegény asszony el-elgondolkozott: „Ugy... Sok dolga lehet a szegénykének.” Egyszer aztán az anya sok válasznélküli levele közül egy visszaérkezett ilyen felirattal:

— Címzett ismeretlen.

vetkezethez fűződik: végre a nyuzáson túl is béketűrő falusi kereskedőben megéri a tudatot, hogy ennek nem szabad így lenni.

Ilyen körülmények teremtették meg Aradmegyében az első vidéki kereskedő-egyesületet. Nem kockáztatjuk meg a reményt, hogy mindezen bajokat az egyesület egy esapásra megszüntetheti. De ha az egyesület erős kézzel, férfias öntudattal, a kereskedői hivatás megbecsülésével fölveszi a harcot a megrontására éhes sárkány ellen, ennek harcának minden esetre eredményei lesznek. A föllépésüktől mindenesetre el lehet várni az eredményt, hogy velük, a vidék, a falvak kereskedőivel számot vetnek; úgy a hatóságok, a melyek eddig a fogyasztási szövetséget támogatását közérdeknek hitték, mint az agrárius urak hívei.

A holnapi alakuló gyűlésre nagy számmal mennek ki az aradi kereskedők is, közöttük a kereskedelmi és iparkamara s az aradi kereskedők körének képviselői. Tanujele ez annak, hogy az aradi kereskedők azonosítják magukat vidéki kartársaik mozgalmával. Atérzik a jelentőségét annak, a midőn a falvak kereskedői első alkalommal szervezkednek. De kifejezésre juttatják azt is, hogy segítő-társai, igaz testvérei akarnak lenni a vidéki kereskedőknek nehéz küzdelmükben: a miben azok gyöngék, ők a városiak örömet támogatják őket. És a kezdet kezdetén ennek a támogatásnak nagy értéke van a vidéki egyesületre nézve.

Nem becsültük túl a kisjenői alakuló gyűlés fontosságát, a midőn ily hosszan foglalkoztunk vele. Ha az egész ország területén minden járásban, ahol a kereskedők nagyobb számmal vannak, ily ör-tüzeket állítanak a kereskedők érdekeinek, akkor az agrarizmus nem terjesz-kedhetik tovább s nem nyelheti el az egész országot. Eddig is csak a kereskedők és iparosok nembánomsága, tétlensége növelte olyan nagygyá. De éppen azért, hogy a kisjenői egyesületnek példaadó ereje legyen, kell, hogy annak vezetői komolyan fogják föl hivatásukat s

elszántan, nem szalmatüzzel, hanem igazi tetterővel fogjanak a munkálkodáshoz. Ma még *harc* ennek a munkának neve; eljön talán az idő, a mikor a béke alkotásaihoz foghatnak hozzá.

Ez a jelentősége a holnapi gyűlésnek, a melyet Kisjenőn az agrarizmus jégeső-jével megvert kereskedők tartanak.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 20.

Várakozásteljes volt az egész Ház. Az Ugron Gábor és Holló Lajos bejelentett Apponyi-interpellációt ma is szenzáció-számba mentek, mert vihart jósoltak belőlük minden oldalon. Apponyinak nem sikerült a lebeszélés, különösen Ugron Gábor maradt hajthatatlan.

A folyosókon is csak erről és ennek kapcsán újból és újból az udvari bárlól volt szó. Előre híresztelték a miniszterelnök választását is, a mely szerint a kérdés nem tartozik a Ház elé.

Kaas Ivor fejtette ki ma különben az intransigens néppárti álláspontot; három hive hallgatta csak s így hamar megúván a kontrázás nélküli előadást, rövid szpiccselés után hirtelen leült, a mi aztán köztetszést aratott.

A folyosókon ma is az iróniak jártak. Gajary Géza így üdvözölte Ballagit:

— Szervusz Géza! Vagy változtasd meg a neved, vagy mondj le arról, hogy vetélytársam leszel?

— Márj miért? — kérdezte Ballagi.

— Mert a Géza-párt igen nagy és már az államtitkárságra is kevés a kilátás, ha mind Gézák maradunk!

A karzatok ma az interpellációk miatt teltek meg és a nagyszámu hölgyközönség izgatottan várta az előre hirdett vihart és szenvedélyes incidenseket.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, gróf Széchenyi Gyula, Lukács László és Plósz Sándor miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitotta az ülést és bemutatta az irományokat.

Eszterházy Kálmán gróf jegyző jelenti, hogy Ugron Gábor a királynak adott tanácsok és az udvarnál megjelent tanácsosok tárgyában, Holló Lajos az udvarnak állásfoglalása tárgyában, Ráthay László II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítása, Zboray Miklós a kisiparosok ügyében és Kecskeméthy Ferenc a sóhivatalok tárgyában interpellációkat jegyeztek elő.

Elnök: Egy órákor térünk az interpellációkra.

Kubik: Tizenkét órákor!

Elnök: A szünet után. (Helyeslés.)

(A kvóta-bizottság.)

Kaas Ivor báró: A miniszterelnök azt mondta régebben, hogy egész világ választja el őt a néppárttól. Elismeri, hogy ez igaz, a kiegyezés közöttük és a szabadelvűpárt között lehetetlen. Nem kér abból a szabadelvűsöghől, a melyet a kormánypárt kultivál.

Kubik Béla: Annak Tisza Kálmán volt az atyamestere! (Zaj)

Kaas Ivor: Magyarország keresztény állam és mint keresztény államot akarja fenntartani, ennek megfelelően szociális politikát kell csinálni. A szabadelvűpárt osztrák politikát csinál évek óta. A kvótáról szól ezután, s erre nézve Horánszky álláspontját vallja magának, aki lehetetlennek tartotta a kvóta emelését.

Babó Mihály: Előbb csak 25 százalékkal akarták emelni, de aztán 30 százalékkal is emelték!

Széll miniszterelnök: Sohasem volt ilyen emelés!

Babó: De volt, bebizonyítom!

Széll miniszterelnök: Nem lehet!

Kubik: Dehogyan nem lehet!

Elnök csendet kér.

Kubik Béla: A miniszterelnök nem hagy békén bennünket. (Zajos derűtség.)

Kaas Ivor báró rátér a mai helyzetre és a passzív rezisztenciát helytelennek tartja, mert az kivihetetlen. A helyzeten nem lehet segíteni akkor sem, ha az obstrukció az aratás alatt le is szerelne. Móg kell oldani a kérdéseket. (Helyeslés a szélbalon.) Mert hiszen ujoncokra szükség van és nem hiszi, hogy a miniszterelnök törvény nélkül soroztatna.

Kubik Béla: Minden lehetséges most már!

Papp Zoltán: Ha ex-lexbe ment, az is lehetséges.

Széll Kálmán miniszterelnök: Már mindent feltételeznek.

Kubik: Hogyne!

Széll miniszterelnök: Semmit sem teszek törvény nélkül!

Elnök csendet kér.

Kubik Béla: A miniszterelnök folyton zavar minket. (Elnök derűtség.)

III.

Az évek multak s az anya könyei is kiapadtak. A szomorúság mázsás sarköve zárva tartotta ajkait.

A munkától is elment a kedve s csak úgy tétlenül, halványan lézengett. Sokszor nézte a szüette fali órát s el-előprengett: vajjon hol jár a fia? Mit csinál? Talán már nem is él? Az óra pedig csak járt egyhanguan, rozsdás mutatója zajtalanul csuszolt tovább, mérve az idők végtelenségét.

— Nem jön az én fiam, nem jön — ismételte magában százszor, meg százszor egy nap. Az embereket kerülte — ezek se látják szívesen maguk körül a szomorú arcokat. Seholy se lelta helyét. Móg legjobban szeretett kiülni az erdőszélre.

Gyakran órákig elüldögélt, — szinehagyott, fák kendővel a fején — a komor fenyesek alján, hallgatva a lombok zizegését, az erdő csendes zugását s nézte az ég azurkékjén ringó szeszélyes felhőalakokat. A mohos szikláról messze el lehetett látni az illatos fűvekkel behintett völgykatlanba.

S mikor a nap helylyel-közzel kiragyogott, bearányozva a csillogó vizeket, fel-feltűntek a távolban zajtalanul tovakuszó vonatok, melylyel mint óriási százlábu hernyók mászkáltak a csillogó fővényen. Valahányszor ilyen látványban volt részte, szíve mindannyiszor hangosan feldobogott a csalóka reménytől: hátha a fia abban van? S átkozta a vonat lassu járását. Az rabolta el tőle a kincset, attól is köve-

telte vissza. De hiába. Nem jött. A sötétlen meredező fenyes szomorú nótákat füttyült a füle mellett.

IV.

Nem is jött.

S mikor halálos ágyán lázasan pihegő cserepes ajkakkal, csapzott hajjal, a halálos szender leheltétől megilletve elhagyottan feküdt, utoljára is fiacska jutott eszébe, ki a távol idegenben talán nyemorog, talán éhezik.

Hát a kis szivecske hallgatott? . . .

V.

Valahol messze-messze, egy párisi rozzant csapszékéből zürzavaros hangok hallatszanak. Vad lárma, kiabálás, borizú hangok, éktelen káromkodás, duhaj nóta. A sűrű füstben ittas alakok tántorognak. Egy hosszú, gyalulatlan asztal körül félmeztelen, züllött alakok s ríktó rongyokba öltözött cifra leányok ülnek. A füstös gerendáról lecsüngő olajlámpa kupalakban szórta sárgás fényét a nyomorultakra.

A távolabbi asztalokon itt-ott kormos fagygyugyertya lobog. Piszkoskártya jár kézről-kézre s az állatias arcokra kiül a pénzsóvárgás dühe. Az asztalfőn marcona férfi könyököl, mellén az ing kigombolva s vadul tekint maga elé. Egész lényé elárulja, hogy valaha jobb napokat látott s hogy egyike azoknak, kik a hiu ábrándok lidércszárnyát kergetve, a hinárba merültek.

Olében csinos leány ül, ki meztelen karját nyaka köré fonva, rekedt hangon valami

undorító utcai nótába kezd s egy pohárral üti hozzá a taktust, hogy csak úgy remegett bele az asztal. Egyszerre csak megakadt a szeme valamin, ami a férfi mellén az óraláncot helyettesítő spárgán lógott. Egy kis sziv volt az. A csillogó tetszik az asszonynépnek. Nótáját abbahagyva, bizelkedve simult hozzá, édes szavakat sugdosva s míg összezsucosított száját csókra nyujtá, kezével a szivecske felé nyult. A gyémánt szemecske pedig csillogott-csillogott s haragos vörös sugarakat lövelt. Egy kis csörrenés s a szivecske a földön hevert. S ez a kis csörrenés a férfi fülében százszorosan visszhangzott s úgy szólt, mint egy ágyudőrej.

A szöket maga alól kirugva, hirtelen föl-emelkedett, szeméit kimeresztette, karjait föl-emelte s élettelenül végigzuhan a padlón. Szomorú, álmos felbő ereszkedett alá s a nyirkos hideg tagjait megdermeszté. Kietlen tájakon, sötét árnyak között repült, bércek és rengetegek gyorsan maradoztak mögötte. Majd lassu zömmögést hallott, az eső esett s ő a földre zuhan. Nehezen emel é sáros csizmáit az agyagos földken. A sötétséget sárgás világítás váltotta fel. Messziről kutyaugatást hallott — a hang mindig közelebb jött, majd észrevette, hogy feléje tart egy sovány sárga kis kutya és ez neki esik, marcangolja és huzza egy félig hantolt sir felé. A sir mellett egy öreg ember állott kaszával a vállán, ásóval a kezében. S a mint asójával hánnya a göröngyöket, fogai közt egykedvűen egy-halotti éneket dudogtatott.

Ez alatt a cifra leányok a többi részeg csavargóval körülállva, gyertyákat tettek a föl-

Kass Ivor báró nem lát más kibúvót a jelen helyzetből, mint hogy a kormánynak le kell mondaní. (Leül).

Babó Mihály személyes kérdésben a kvótajelentésből azt bizonyítja, hogy a kvótabizottság 1867-ben 25%-ban állapodott meg.

Szóll Kálmán miniszterelnök tévedésnek mondja Babó egész polemiáját, mert soha 25%-ban a kvóta megállapítva nem volt, hanem a magyar bizottságnak kiindulási pontul szolgált.

Babó megjegyzése után

Rátkay László határozati javaslatot nyújt be, amely szerint miután az 1867. XII. t. cikk értelmében a kvóta megállapítására vonatkozó intézkedések nem lévén évek óta végrehajtva, a Ház kvótabizottságot ne válassza meg, amíg az ország önállósága ki nincs mondva. E határozati javaslat kapcsán a mellett érvel, hogy a kvótának királyi döntéssel való eldöntése törvénytelen. A kvótát csak egy évre döntheti el, de törvényhozás útján lehetetlen is a kvótát megállapítani, mert a Reichsrath kimondta, hogy kevesli a mostani kvótát is, mi pedig ezt is sokalljuk, így tehát soha ezt a kvótát eldönteni törvényesen nem lehet. Vájljon tehát külön Ausztria és Magyarország. Kérdi, hogy van az, hogy eddig tagadta a miniszterelnök a a junktimot a kvóta és a kiegyezés között, most pedig beismeri. Szóll miniszterelnök kormányralépő beszédét olvassa fel, a melyből azt vitatja, hogy másként változott a helyzet azóta Ausztriában is. (Nagy zaj a szélsőbalon).

Elnök csendet kér.

Kubik Béla: Odaát kaszinóznak folyton.

Langyel Zoltán: Nem tetszik a lecke a Géza-pártnak.

Gajary Géza: Jobb lesz hallgatni a Zoltánoknak.

Langyel: Nonó Géza!

Gajary: Inkább vagyok Géza, mint Zoltán. Rátkay László a parlamenti harcról azt mondja, hogy a Himnusz és a Gotterhalte kérdése ez, illetve egyiknek, vagy másiknak a győzelme, ők mindenképen rajta lesznek, hogy a Himnusz győzzön.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után az interpellációk következtek, a melyekről lapunk más helyén közlünk tudósítást.

TÁVIRATOK.

A macedon zavarok.

Konstantinápoly, május 20. A porta és a diplomáciai körök megnyugtatóbb híreket kaptak Bulgáriából. Az a félelem, hogy a nép izgatótt hangulata kitör Ferdinánd fejedelem el-

len, tulzott és titkon forgalomba hozott manifestumokra, a melyek jelentőségét tulbecsülték, vezetendő vissza. A vezető elemek hangulata semmiesetre sem harcias. Azok a hírek is tulzottak, a melyek számos bolgárnak itt történt elfogatásáról szólnak. Hat bolgár alattvalót fogtak el, ezek közül is hármat ismét szabadon bocsátották, egyet pedig átszolgáltatnak a bíróságnak. Vizsgálat alatt még negyven bolgár áll.

Konstantinápoly, május 20. A porta és a Dette Publique között itélő választott bíróság, miután a kamatláb fölemelése ügyében nem tudott megegyezni, csütörtökön főválasztott bírót fog kinevezni. A kölcsön unifikálására vonatkozó iradét általánosan várják, mivel a portát hitelezői szorongatják és ezért mielőbbi elölgre törekszik.

Tisza István az obstrukció ellen.

(Biharmegyei közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Nagyvárad, május 20.

Fiók-parlament volt ma Biharmegyei székházának nagyterme. A bihari függetlenségi képviselők csatároztak Tisza István gróffal, annak az indítványnak kapcsán, hogy Bihar megye irjon föl a képviselőházhoz az obstrukció ellen.

A közgyűlésen Beöthy Pál főispán elnökölt. — A közgyűlés hatodik pontjával Hegyessy Márton bizottsági tagnak indítványa volt kitűzve, az obstrukcióval szemben való állásfoglalása tárgyában. — A bizottsági tagok sorában megjelentek Balogh Mihály, Leszkay Gyula, Marjay Péter, Rigó Ferenc függetlenségi-, Telegdi József és Tisza István gróf szabadelvű párti országgyűlési képviselők is.

Hegyessy Márton hosszabb beszéddel megokolta indítványát. A beszédet az ellenzék gyakori közbekiáltásai szakították meg.

Rigó Ferenc a klasszikussal kezdi: „A perveris vituperari decorum est”, a gonoszoktól dicsértetni gyalázat és megfordítva: gyaláztatni dicséret. Az indítvány függetlenségi érzelmét nagy mértékben bántja, az indokolás teljesen felháborítja. Ez az indokolás egy politikai agy-lágyulásban szenvedő... (Zajos „Eláll!” „Le vele!” kiáltások).

Elnök: Az indokolás az állandó választmány véleményét fejezi ki. Nem engedheti meg, hogy a vármegye egyik szakosztályát egyes bizottsági tagok bántsák. Felkéri a bizottsági tagot, hogy kifejezését vonja vissza.

Rigó Ferenc: Megjegyzésemet az indokoló urra tettem. (Zajos felkiáltások: Vonja vissza!)

Elnök a bizottsági tagot rendretasítja. Ha még egyszer ilyen kifejezéssel fog élni, indítványozni fogja, hogy tőle a szó vonassék meg. (Elnök helyeslés.)

Rigó Ferenc: Ilyen indítványokkal szemben az én szótáramban egyéb kifejezés nincs.

Elnök: Ilyen kifejezéseket használni nem méltóztassék.

Rigó Ferenc: A vármegye tisztességével nem egyezik meg, hogy az indítvány még csak tárgyalassék is. (Helyeslések. Zaj).

Ezuán Marjay Péter szolt az indítvány ellen, előbb évődik az indítványozóval a miatt, hogy a beszédét olvasta. A függetlenségi párt — ugymond — önzetlenül folytatja a küzdelmet. Dicsérni kell. (Egy hang: Propria laus!) A mai állapot oka a kormány (ellenmondás.) Az ellenzék kérve kérte a kormányt, hogy ne engedje az országot törvényen kívüli állapotba jutni. Csak azt kellett volna kijelentenie, hogy a katonai javaslatokat egy időre félretegy. A kormány az ellenzékét kicsinyelte. Ha kicsinyelte, lássa a következményeit. Az ellenzék öngyilkosságot nem követhet el. (Helyeslés az ellenzék részéről). Az indítvány célhoz nem vezet. A közvélemény semmibe sem fogja venni a törvényhatósági többségek parancsára megnyilatkozó szavát. Kérdi, miért nem tett Biharvármegye indítványt az ex lex ellen, hogy vád alá helyeztessék a kormány. (Derűtség.)

Tisza István gróf állott fel szólásra. Rövid bevezető után, a melyben Marjával polemizált így szolt:

Tekintetes közgyűlés! Én a katonai javaslatokat helyeseknek, az ország érdekében szükségességeknek és mentől előbb megvalósítandóknak tartom. (Ugy van! Helyeslés. — Le vele! az ellenzékéről.)

Elnök: Méltóztassék a szónokot nyugodtan meghallgatni.

Tisza István gróf: En azt hiszem, hogy Bihar vármegye termeiben hosszú évtizedek óta a szólásszabadság joga mindig respektáltatott; én azt hiszem, hogy mindenkinek joga van és módjában áll, amennyire teheti, érvekkel cáfolni meg olyan előadásokat, amelyekkel nem ért egyet.

Rigó Ferenc: Me ingereljen.

Tisza István gróf: De legyenek róla meggyőződve t. tagtársaim, hogy e lehurrogás a legolcsóbb és leggyöngébb fegyver, hogy azzal

dön heverő köré s míg a férfiak borizú hangon a „circumdederumot” énekelték, a leányok a földön hemperegtek nevetükben. Mikor mind ez olyan neveltséges volt!...

Időjárás-csinálás.

Irta: Auszterweil Géza.

(Az esőcsináló léggömbök. — Harc a dér ellen. — Fagyórzás a francia szőlőkben. — A jégeső természetrajza. — A viharágyuzás. — Viharosöppentyű és villamos jégvédő.)

Zürich, május 18.

Az időjárás csinálási, az embernek mesterséges módon hatni az időjárás változására: ma még nem lehet. De Magyarországot, mint földművelő államot s főképp az időjárástól állandó, az aggodó Arad-Hegyalját érdekelhetik azok a tudományos kutatások és kísérletek, amelyeket ez irányban végeztek.

Ezekben, mint sok egyéb mindenben, Amerika van elől. 1891-ben D. renforth tábornok próbálkozott meg az esőcsinálással. Kísérlete azon alapszik, hogy az esőfelhők rendszerességében légritkított tért hív elő, még pedig úgy, hogy léggömböt bocsájt fel egy bizonyos magasságba, mondjuk 800 m.-re; a léggömb tempírozott, azaz bizonyos idő múlva meggyulógyutacsccsal ellátott bombát hord. Ha a bomba, a meghatározott idő múlva, a meghatározott magasságban lévén, felrobban, a robbanószert igen nagy kiterjedésű gáztömeggé változik át,

szétkergeti maga körül a levegőt, így légritkított tért idézván elő. Ezen légritkított tér felé minden oldalról tódul a levegő áram — szél keletkezik. A valószínűség elég nagy arra nézve, hogy egy ilyen szélroham valahol utközben eltalál egy kisebb-nagyobb esőfelhőt, amelyet a légritkított térig visz; ott azután a felhő kiürülhet.

Tizenkét év előtt Amerikában egy gazdaságkongresszus előtt végzett kísérletek egy ízben eredménytelenül, két ízben eredménnyel végeztek. Azóta azonban ilyenmü kísérletek nem kerültek a nyilvánosságra. Mivel a mi szőlőtermelő vidékünk sokszor szenved esőhiányban, az állami szőlőtelepek igazgatóságai, akik elegendő tőke felett rendelkeznek, bizony nem kis szolgálatot tennének az Aradhegyaljának, ha az ilyen kísérleteket is érdeklődésük körébe vonnák.

Egy másik időjárásbeli ellensége a gazdának, amely ellen már-már sikeresen küzd, a késő tavaszi dér. A dér akkor áll elő, ha a levegő telítve van vízgőzzel és ugyanakkor a levegő a fagypontra alá száll. Ez ellen nem lehet a levegő hőmérsékletének emelésével küzdeni, a megoldást tehát abban kell keresni, hogy a vízgőz sűrűsödését megátolják, vagy átalakítsák. Ez utóbbi sikerült. Nehéz füstgázokkal telt légtérben a vízgőz még a fagypontra alatti hőmérsékletnél sem sűrűsödhetik dérré. Ezért iparkodnak az összes dérvédő készülékek igen sűrű esős füstöt előállítani. Ilyen füstképző anyagokat ma már gyárilag állítanak elő Magyarországon.

Érdekes lesz e kísérletek felől egyet-mást megtudni, hogyan végződtek másutt? Elszászban, Franciaországban és a Rajna-menti Németországban már divik a fagy elleni védekezés. Langenlois-ban 97 eset közül 64-ben sikerrel működött. Colmarban úgy van berendezve a fagy elleni védekezés, mint a tűzrendészet. Ha a thormométer 1 m.-re a földtől +/o Celsiust mutat, a kirendelt fagyórség felügyelője felveri embereit és ezek meggyújtják a hordókban készen tartott kátrányt. 1902-ben Colmarban 820 tüzet gyújtottak, 9420 korona költséggel, egy tüzre körülbelül 18 korona jut. Ez a védelem 2000 holdnyi területre szolt. Rheinhessenben egyes helyeken (Kreuznach) 250 ember örködött e célból; dacára annak, hogy májusban — 2.5° Celsius volt, nem esett kár a szőlőkben. Füstképző szerül Lestout bordeaux-i cég gyantát használ. Sikszágon és nem igen meredek dombokon e módszer tehát sikerrel alkalmazható. Nagy hátránya, hogy a mi viszonyainkhoz képest nem nevezhető olcsónak.

Teljes sikerrel csak egy elemi erő ellen folytatja az ember a küzdelmet és ez a jégeső. 1884-ben ajánlotta Bombicci, a bolognai egyetem tanára, legelőször a viharágyuzást a jégeső ellen. 1896-ban alkalmazta legelőször Stieger gráci szőlőbirtokos ezen tanácsot. Apró, hangtölcsérral ellátott mozsarakat sütött el, mikor jégfelhők közeledtek; és egy egész éven keresztül nem érte jégkár a szőlőjét, míg a szomszéd birtokosokat ugyancsak elővette. Ma már három módszere van a jégeső elleni védekezés-

az igazságot soha elhalgattatni, elnémitani nem lehet.

Hát, ismétlem, a katonai javaslatokat helyeseknek tartom a magyar nemzet érdekében. (Helyeslés. Le vele!) Szerintem ebben a monarchiában két faktor van, amelynek, mint sok másban ebben is teljesen kongruens, teljesen hasonló a helyzete. Az, hogy ez a monarchia erős és hatalmas legyen, hogy ennek olyan hadereje legyen, amely bármelyik más európai hatalom haderejével mérkőzhessék, (Zaj. Elnök: Csendet kérek!) az ebben a monarchiában két tényezőnek mindenképp felettébb fontos érdeke: a trónnak és a magyar nemzetnek. Minden más alkateleme a monarchiának kereshet magának vigasztalást nagy kalamiták, nagy vereség esetére (Úgy van!) csakis ez a két tényező az, amelynek minden körülmények között csakis saját erejében szabad bizni, és nem áll az, hogy a hadsereget mindig megverték; hadseregünknek vannak fényes és dicsőséges lapjai, de ha valaki azt mondja, hogy mindig megverték, az egy okkal több arra, hogy megerősítéséhez hozzájáruljon. (Tetszés.)

Már most, tekintetes közgyűlés, ha azt látják, hogy az utolsó tíz esztendő alatt az összes európai nagyhatalmak óriási erőfeszítéssel az növelték a maguk haderejét, akkor az előtt alternatíva előtt állunk, hogy vagy legalább oly mérsékelt arányban, amint pénzügyi erőnk megengedi, mi is erre az útra lépünk, vagy megengedjük, hogy naprendre térjenek fellettünk és a mi megkérdésünk nélkül döntsenek el nagy európai kérdéseket, amelyek a mai érdekeinket is érintik.

Rigó Ferenc: Ne védelmezzon bennünket a német.

Tisza István beszéde után a megyegyűlés 147 szótöbbséggel elfogadta az állandó választmány javaslatát, a mely szerint fölír az obstrukció ellen a képviselőházhoz.

Gotterhalte a püspöki ebéden

(Jelenetek a „macska asztal“-nál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Az aradi új román püspöknek Papp I. Jánosnak installációs ebédjéről hozott tudósítást ki kell egészítenünk egy olyan esemény nyilvánosságra hozatalával, amely méltó betetőzése a püspöki ebéden történeteknek.

Jeleztük lapunk mai számában, hogy a Millennium-beli „macska asztalnál“, ahol az aulában el nem férteknek terítettek, Csorogár Romulusz felköszöntőjére, melyet a császárra és

királyra mondott, a jelenlévők avval válaszoltak, hogy elénekelték a „néphimnusz“-t. Megírtuk azt is, hogy ez a néphimnusz nem lehetett más, mint a *Gotterhalte*, az a gyűlöletes német nótá, amelyhez ma már inkább a magyargyűlölet, mint az uralkodó dicsőítésének gondolata fűződik.

Azt is megírtuk, hogy az ebéd alatt *Zsivuleszku* Prokop, az újdonsult radnai esperes, felköszöntőt mondott *Pacateanu* Tódorra, a *Cartea de Aur* szerzőjére, aki tudvalevőleg épen a „*Cartea de Aur*“-ral mutatta meg, hogy a magyarságnak nem a legjobb barátja.

Tudósításunkra, mely a fent röviden elmondottakat tartalmazta a *Tribuna Poporului* ma válaszol. Sorra veszi a felhozott sérelmeket s egyenkint az ő magas közjogi tudásával válaszol azokra. Egyre azonban, a *Gotterhalte* éneklésének dolgára elfelejtett reflektálni a lapírárs. Megemlíti, hogy az *Aradi Közlöny* sérelmül hozta fel a „néphimnusz“ eléneklését, amely — írja a T. P. — az *Aradi Közlöny* gondolkozása szerint nem lehetett más, mint a *Gotterhalte*, — de azt, hogy az a bizonyos „*imnul poporal*“ nem az osztrák császári himnusz lett volna, nem állítja az aradi román tulzók szócsöve.

Mi azonban, akár milyen rosszul essék is a *Tribuna Poporului* az, hogy a macskaasztalnál történeteknek ezt a véka alá rejtett részletét nyilvánosságra hoztuk, annál határozottabban állítjuk most már, hogy Csorogár felköszöntője után igenis a *Gotterhaltét* énekeltek, még pedig a következő román nyelvre fordított szöveggel:

„Domne tine si protege
Patria si re'imperat . . .“

Ez a két román nyelvben írt sor pedig a *Gotterhalte* szóról-szóra való fordítása, mely a némettel egyformán dicsőíti a császárt és a birodalmat. Hát ehhez azt hisszük, nincs szükség semmiféle kommentárra.

Avval, amit a „*Tribuna Poporului*“ a Csorogár Romulusz felköszöntőjében foglalt „császár és király“ kifejezésre mond, nem érdemes foglalkozni, miután az aradi román újság közjogi fejtegetéseit komolyan senki sem veheti.

Érdemes figyelembe venni azonban azt, a mit a „*Carte de Aur*“ szerzőjéről ír a T. P.

Először is azt mondja, hogy *Pacateanu* Tódor nem igazán, hanem történet-tudós s állítja, hogy igazán nem is lehet, miután főszereplője a metropolita hivatalos lapjának. Tudvalevő, hogy *Pacateanu* ugyancsak a *Pacateanu*, akit *Zsivuleszku* Prokop radnai esperes felköszöntött, épen a *Carte de Aur* című könyve miatt immár a Kuria is jogerősen pénzbüntetésre és hat hónapi fogságra ítélte. Ezt igen bölcsen tudja a *Tribuna Poporului* is; mégis érthetetlennek tartja, hogy miként lehet *Pacateanu* igazgatónak nevezni. Agitátor bizony ő s a *Carte de Aur* után még akkor is az lenne, ha nem a szebeni metropolitának, hanem a római pápa hivatalos lapjának volna főszereplője.

Lám mennyi nyomdafestéket fogyaszt el egy püspöki ebéd, ha tapintatlanul rendezik, vagy — rosszakarattal.

Miért utazott el

Ferenc Ferdinánd főherceg?

(Az udvari bál-utóhangja.)

Arad, május 20.

A legutóbbi udvari bál érdekes eseményeinek sorában nem legutolsó helyen áll *Ferenc Ferdinánd* főhercegnek Budapestre érkezése, az udvari bálon való részvétele s a bál után történt gyors elutazása.

A főherceg ugyanaz csütörtökön délután érkezett Budapestre és már pénteken reggel elutazott. Ez mindenféle szóbeszédre adott okot s igen sokfelé, nyugodtan gondolkozó körökben is némi izgalommal tárgyalták, hogy a főherceg ennyire siet Budapestnek hátat fordítani.

Természetesen akadtak olyanok is, akik politikai tőkét akartak kovásolni ebből is, ami nem járult hozzá a gyors elutazás okainak nyugodt mérlegeléséhez.

A látszólag rendkívül bonyolult és homályos ügynek pedig igen egyszerű magyarázata van.

Ferenc Ferdinánd főherceg, ugyancsak nem egyedül jött a magyar fővárosba, hanem vele volt neje, *Hohenberg Zsófia* hercegasszony is.

A hercegasszony azonban nem hagyta el a szalonkocsit, amelyben Budapestre érkeztek,

nek: 1. A már nálunk is régebben ismert *viharágyu*, 2. a *viharröppentyű*, dr. Vidal Hyéres-i tudós találmánya és 3. a *villanyos jégvédő* (paragréle électrique) Clément dr. lyoni orvos találmánya, amelylyel az 1902-iki év folyamán sikeresen védte meg a „*Beaujolais*“-t, Franciaország egyik legkitünőbb bortermő vidékét. Hogy ezen készülék működését megérthessük, meg kell ismerkednünk főbb vonásaiban, a jégképződés elvével. A levegő felsőbb rétegében vannak igen villanydus terek és hideg fejlesztési terek. Ezen terek közreműködése hozza létre a jégesőt. Ha a felők ezen magassabb, hidegebb légterekben teljesen nyugodtan lehetnek, előállhat az ugynevezett tulifagyás, a melynél fogva, a helyett, hogy egy bizonyos vízmennyiség 0 foknál fagyva jéggé, e vízmennyiség lehül 8°-ra és még mindig nem fagy meg; a legkisebb lökés azonban kiváltja a megfagyást és a felhő, mely egy pillanat előtt tulihűtött vízből állott, egyszerre apró jégtükké jéggömbökké, darává alakul át; e mellett meg lehetős elektromos feszültségre tett szert, inductió útján. A felette, körülötte levő elektromos központok ellenkező világossággal bírván, megkezdődik azon felsőleges látvány, melyet égháborúnak neveznek. A villamosság, mely inductió folytán sokszorozódik, ide-oda hajgálja egyik felhőrétegből a másikba a finom jégtükket, a melyek utközben itt-ott egy-egy vízpárát vesznek fel, magukhoz fagyaszta azt is s így folyton nőnek. Az ilyen növés észrevehető minden egyes jégcsepp, lévén ennek határozott réteges szerkezete. Ha a jégcsepp

elég nagy lett, úgy, hogy a súlya nagyobb, mintsem hogy a légköri villanyosság tovább is hajlíthatná, leesik a földre. A jégképződésnek tehát két periódusa van: a hűlési és a villanyos. A *viharágyu* és a *viharröppentyű* a hűlési periódust igyekeznek megzavarni. A *viharágyu* léghullámai valószínűleg megreszkettetik a felhőreveget annyira, hogy a nyugodtságot megkivánó tulifagyás nem jöhet létre. De sok esetben a léghullámok, a melynek képességeit legalább nálunk Aradon és környékén az öket előidézők nem ismerik, (lásd a *csalái* és *barackai* szőlőtelepek 1902. évi működését a *viharágyuzás* terén) oly hatalommal rohanják meg a nem jeget hozó felhőt, hogy az támadásuknak nem tudva ellenállni, megritkul és a helyett, hogy eső esne, a felhő elvonul.

A *viharröppentyű* ugyancsak a munkát végzi mint az ágyu, de olcsóbban és tökéletesebben. Ez nem idéz a földön hullámokat elő, melyek a levegőben továbbterjedve, a felhőt megreszkettetik, hanem fent a felhő közepében hatalmas robbanással rázza meg azt, úgy, hogy az aláfagyás tökéletesen lehetetlenné válik. Az 1901. októberben megtartott lyoni kongresszuson a feltaláló Vidal dr. a következőket mondja a *viharröppentyű*ről: Ha a jégfelhő már teljesen készen a lövő feje felett áll, akkor is elégséges egy vagy két erőteljes röppentyűlövés, hogy szétrepítse a felhőt, esetleg foszlányokká tépje. Ugyanakkor légritkított tért idéz elő; a levegő ugyanis páratel lévén, a robbanás helyére vízterhes felhőket fog zavarni a légritkított tér felé rohanó szél. A jégesőt áldásos

eső váltja fel. A kísérletek igazolták, hogy a *viharröppentyű*vel való működést majdnem mindenkor hatalmas zápor követte a jégeső elűzése után.

A harmadik és legújabb készülék a *villanyos jégvédő*. Ez a jégképződés villanyos periódusát iparkodik megakasztani. Ha tudniillik akár az alsó, akár a felső felhőrevegetől levezetjük a villanyosságot a földre, akkor nincs meg többé az erő, a mely a jégtücskéket, a daraszemeket ide s oda hajtaná; ezek mint ilyenek indulnak a föld felé és mint hideg eső érkeznek le. A légköri villanyosság elvezetése egy kissé átalakított villámhárítóval történik. A vidék magasabb, kiállóbb dombjai tetejére 10—12 méter magas fémcsöveket állítanak fel, melyek a föld vezető rétegével, tehát 2—3 m. nyire a föld felszine alatt, vezető összeköttetésben vannak, mint a villámhárítóknál. A csövek tetejét szétágazó csucskok képezik. Ha egy völgyet körülvevő, dombcsucskokra 6—8 ilyen póznát felállítottak, akkor, ha a vihar sebessége körülbelül 10 méter másodpercenként, (a mi a magyarországi átlagnak kb. megfelelő) a kilométernyi területben védve van a vidék.

Miután a *viharágyuzás* szövetkezeti uton való megoldása (mint külföldön itt már rég megtörtént) dacára a sok értekezletnek, még mindig késik nem ártana talán, különösen az aradhegyaljai szőlőtermelő vidékeken, völgyenkint szövetkezve, egy-egy ilyen olcsóbb módszerét a jégkár elleni küzdelemnek megkísérteni.

hanem ott várta be, amíg fenséges férje, az udvari bálon való megjelenés kötelezettségének eleget tesz.

A szalonkocsi a keleti pályaudvaron volt s kitolták a fűtőház elé, ahol természetesen gondosan őrizték, nehogy a különálló kocsiha valaki behatoljon.

A térparancsnokság intézkedésére kettős őrszemet rendeltek ki, a vasutigazgatóság részéről pedig négy kalauz gondoskodott a kocsi biztonságáról.

A hercegasszony a kocsiiban vacsorázott is; a pályaudvarnak a területére sem lépett.

Ferenc Ferdinánd főherceg az udvari bál után a szalonkocsiiban tért nyugovóra s reggel ezt a kocsit hozzákapcsolták a Zimony felé induló vonathoz. A főherceg és neje ezzel a vonattal utaztak el.

Ez a főherceg sietségének egyszerű és érthető magyarázata.

Ujabb távirat ezekkel szemben azt jelenti, hogy a trónörökös neje nem jött férjével együtt Budapestre, hanem csak reggel, egyedül. Reggel hét óra 15 perckor érkezett a keleti pályaudvarra, a hol bevárta férjét s vele együtt utazott el Zimonyba. A hercegnő mindössze husz percet töltött Budapesten.

MULATSÁGOK.

(=) A pankotai kereskedő ifjuság június hó 1-én, azaz pünkösd másodnapján a „Fehér-Kereszt” szálloda nagytermében a szegény gyermekek felruházásának alapja javára szigoruan zártkörű táncvigalmat rendez.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

(Apponyi és Ugron.) Az ellenzéki sajtóban tudvalevőleg azt írják, hogy a korona az Apponyi elfogadása által hamis helyzetbe jutott; másfelől a parlamentben is meg akarják az Apponyi és király közt lefolyt beszélgetést vitatni.

És Ugron Gábor erre nézve a Ház mai ülésén meg is kezdte a bolygatást.

Mikor gróf Apponyinak ez az interpelláció tudomására jutott, magához kérette Ugron Gábort, s az elnöki szobában egy óránál tovább tárgyalt vele, anélkül azonban, hogy Ugront kapacitálni, vagy szándékától eltéríteni tudta volna. Ugront mások is igyekeztek kapacitálni, de ő felbőszülve támadt azokra, akik őt kapacitálni próbálták:

— Én nem Apponyit szolgálom, hanem az országot. És máris gyalázat ránk, hogy míg az egész európai sajtó ezzel az ügygyel foglalkozik, nálunk a parlamentben a száját sem meri felnyitni senki. A parlamentnek mindent tudni kell, ami a korona és a képviselőház elnöke közt történt. Angliában, ha ilyen történik, hivatalosan jelentik a parlamentnek. Mi is, ha nem akarják megmondani, ki fogjuk kényszeríteni.

Ezeket jelentette ki Ugron a folyosón, mielőtt interpellációját megtette.

Általában feltűnik nem csak Ugronnak, hanem az egész Ugron-csoportnak mai viselete. Okot számították az Apponyi legodaadóbb hívei, sőt intímusai közé, — s most ők intézik Apponyi ellen a legkegyetlenebb oldal-támadást. Jól tudják pedig, hogy nem a kormányra kellemetlen ennek az elintézett kérdésnek további bolygatása.

E kérdésnek további bolygatásából csakis Apponyira hárulhatnak kényes és kellemetlen következmények, mert olyan összedűződésbe hozhatják lojalitását és korona előtt is kifejtett meggyőződését, mely Apponyit nemcsak a Ház

elnökségéről való lemondásra, hanem egyáltalán az aktív szereplés teréről való visszalépésre is kényszerítheti.

No de gondoskodott róla Ugron, hogy ne nagyon fájjon Apponyi feje, mert mai interpellációjában nemcsak Apponyi nevét, de még az Apponyi-ügyet se említette.

*

(Zichy Nándorék próbálkoznak.) Akik előszeretettel törnek fejüket politikai rejtvényeken, azoknak jó alkalmuk van most foglalkozni egy érdekes talánnyal: az Ugronék magatartásával.

Mert az ultramontán függetlenségek kanyarulata a mai, eseményekben gazdag, politikai élet közepette is általános meglepetést keltett. Köztudomás szerint a néppárt, Ugronék és Apponyi között, mint főntebb is említettük, mindig bizonyos barátságos viszony volt. Ugron és barátai ezenfelül Apponyi személyes barátainak vallották magukat és most hirtelen ellene fordultak, és Apponyi mindenkit le tudott szerelni, csak éppen őket nem.

Ennek a fordulatnak valami mélyebb oka van; ez nem pusztán a magyar képviselőház reputációjának védelme és ha jól meggondoljuk, a dolog nem lehet más, mint próbálkozás egy új politikai irány talajának megművelésére.

Szinte kétségtelen, hogy Ugron az ő mélyen hallgató néppárti barátaival egyetértőleg jár el és tudatosan bolygatja fel a kérdést a király ittléte alatt, hogy gyors felfordulást csináljon, amelynek során talán meg lehet alapítani a klerikális uralmat Magyarországon.

Az ó-szabadelvűek egyik általánosan ismert vezérfőfia így nyilatkozott ma a Ház folyosóján:

— Csak hadd jöjjön a Zichy Nándorék kormánya mielőbb. Jobb szeretem, ha ma jön, mint holnap. Soha akkora szabadelvűség nem uralkodott Magyarországon, mint amekkora uralkodni fog egy klerikális kormány bukása után. Mert hogy a papok és a Nemzeti Kaszinó terjeszkedésének útját állni már nem tudjuk, az csaknem bizonyos. Magunk okoztuk a veszedelmet, viseljük hát most békeességben.

*

(Hertelendy vagy Hammersberg?) Apponyi udvari balesete mellett is jelentékeny érdeklődéssel tárgyalták két napon keresztül a Lázár Árpád halálával megüresedett jegyzői állás betöltését.

Hogy a szabadelvűpárt két árnyalata között mennyire ki van feszítve az ellentétek hurja, azt misem bizonyítja jobban, mint az, hogy az ó-szabadelvűek, kik türelmesen nézték, amint a volt nemzeti párt minisztert, államtitkárt, házelnököt, és főispánokat erőszakolt rá a kormányelnökre, ez a régi gárda most megkötötte magát, ráütött öklével az asztalra, s azt mondta:

— Egy tapodtat se tovább!

Ez a jegyzőválasztási ügy nagyon jó volt valamire. Az egymáshoz tartozók összább kerültek. A kötelességszerűleg együtt levők, pedig eltávolodtak egymástól. Nagyon sok képviselő van ugyanis, akihez nem lehetett ilyen kérdést intézni:

— A régi szabadelvűekkel rokonszenvezel, vagy az ujakkal?

Most volt alkalom megkerülni ezt a merev kérdést. Folyosón és pártkörben két napon át ezzel üdvözölték egymást a képviselők:

— Kire szavazol: Hertelendyre, vagy Hammersbergre?

És bizony ez a terrain szondirozás megmutatta, hogy a szabadelvűpárt háromnegyed részére biztosan számíthat az, aki egy kis tisz-

tulási processus kedvéért, kilépne a nyilvánosság elé az opportunizmus árnyas berkeiből.

No de nem kell félni, hogy vaiami nagyobb baj lesz a jegyzőválasztás ügyéből, mert a pártegységre való tekintettel a jegyzői állás betöltése — bizonytalan időre elhalasztott.

TANÜGY.

(—) Tanítógyűlés Mikalákán. Az Aradvidéki Tanítóegylet marosmenti fiókköre ma tartotta rendes tavaszi gyűlését Mikalaka község állami iskolájában. A gyűlésen a fiókkör tagjai nem nagy számmal vettek részt, a minnek oka fő részben az, hogy a közbejött akadályok miatt kissé későn tartották meg. Az ülésre sokan átmentek Aradról is, Maurer Mihály előadást is tartott. Hoffmann Emil elnök lendületes beszéddel nyitotta meg az ülést, majd Lázár Pál állami tanító tartott gyakorlati tanítást. Szám-tanból az írásbeli osztást mutatta be nagy ügyességgel. Eljárásának helyességéről növendékeinek tudása tett bizonyosságot. A tanítást követő bírálaton ennek kifejezést is adott a kör akkor, midőn Lázár Pálnak előadásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A második előadó Maurer Mihály volt, ki az írva-olvasás módszeréről szólt. Az előadónak véleménye az, hogy a fonemikára szükség nincs. Meglehetően elégedve azokkal az eredményekkel, melyeket a hangoztató módszer mellett elértünk. Főképen az új módszer jeleit hibáztatja, a melyek nem is mindig természetesekek. És mivel nem mindig egyenlők, azért a módszer használata olyan helyen, mint nálunk itt Aradon is, bajos. Akkor a tanév elején az I. o. áthelyezni nem lehet. Ismerteti dr. Göcz József tanár könyvének főbb vonásait, a melyek szintén az ő felfogását igazolják. Az előadást nagy figyelemmel hallgatták s utána Maurer Mihály-nak is elismerő köszönetet szavaztak. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítását a kör az elnökre bízta. Az ülés ez után véget ért. Az ezt követő társas ebéden sokan vettek részt a község vezetői közül.

Ujabb tüntetések Zágrábban.

(Jellasics halálának évfordulója.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 20.

A horvátországi zavargásoknak nem akar vége szakadni. Ismét véres tüntetésekről érkezik hír, melyeket diákok és munkások rendeztek. A zavargásokról, melyeknek számos sebesülje van, távirataink a következők:

Zágráb, május 20.

Jellasics bán halálának évfordulója alkalmából ma tüntetések voltak. — Fél 10 órakor nagyszámu diákság vonult a Jellasics-szobor elé, azt megkoszorúzták és azután testületileg a Márkus-templomba vonult a rekviemhez. A rekviem után egy részük ismét visszatért az emlékszoborhoz, ott hazafias dalokat énekelt és slava-kiáltásokkal ünnepelte Jellasicsot. A szobortól a tömeg a Mária Veléria utcán át vonult el. Utközben csöcselék csatlakozott a menethez. A csöcselék abcug kiáltásokat hallatott, mire a rendőrség kővelépett. A rendőrségre ezután közöport zúdultak, a mi által három rendőr megsebesült. De a rendőrségnek és az időközben rekvirált katonaságnak sikerült a tömeget szétoszlatni.

Zágráb, május 20.

Délután egy órakor a rendőrség megjelent az egyetemen, ahol sok egyetemi hallgató gyülekezett össze. A diákokat a rendőrségre kísérték. Az egyetem rektora is csatlakozott a hallgatókhoz, hogy közbenjárjon a rendőrségen. Erre az a hír terjedt el, hogy a rektor is letartóztatott.

Zágráb, május 20.

Este ujabb zavargás volt a Jellasics szobor kivilágítása miatt. A rendőrség elő-

zöleg megengedte, hogy a szobrot kivilágítsák, de a közbejött demonstrációk miatt az engedélyt visszavonta. A tilalom ellenére nagy tömeg vonult a szoborhoz és ki akarta világitani, mire a rendőrség közbelépett. Ebből a tüntetés és rendőrök között heves összeütközés támadt. A harcban több munkás és egy rendőr megsebesült. Este fél tizenegy órára sikerült a rendőrségnek a nyugalmat helyreállítani.

Kövös, május 20.

A rögtönítélő bíróság holnap ül össze. Három férfi és egy nő fölött fog itélkezni. Az ítélet vagy felmentő, vagy halálos lesz.

A polgári leányiskola ünnepe.

(Előadás a nyári szinkörben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Vasárnap és hétfőn, május 24-én és 25-én tartja az aradi polgári leányiskola nagyszabású, jótékony célú előadását a nyári szinkörben. Az előadás programját nagyjából már közöltük, s most annak végleges műsora is meg van állapítva. Vasárnap az előadás délután négy órakor, hétfőn délután öt órakor kezdődik. A nyári szinkör rendes helyárai mellett tartják meg az érdekes előadást s annak előreláthatóan nagy közönsége is lesz.

Az előadás részletes műsora ez:

1. Erdő árnya, három szólamu karének. Irta Cherubini L., előadja a növendékek énekkara, zongorán kíséri Boros Dóra tanítónő.	
2. Dvorák A. Tánca a) Allegro, b) Presto. Zongorán négy kézre előadják Bölöni Margit és Széll Ilonka képezdei magántanulók.	
3. Rózsatánc, bemutatják: Balla Boriska, Decsy Etelka, Decsy Lenke, Francz Irma, Grünwald Mariska, Kiss Erzs, Kőmives Margit, Lázár Zina, Löwinger Ilonka, Reinitz Irma, Singer Rózs, Sonn Irma, Unger Ilonka, Verzár Hermin, Weinberger Mariska, Wiener Margit.	
4. A muzsák című alkalmi szindarab előadása követi ezt, a következő szereposztással:	
Kalliope, a hősi költés muzsája ... Westmann Irén.	
Első) ... Glück Ilonka.	
Második) ... Pikk Anna.	
Harmadik) kísértő ... Sz. Király Agnes.	
Negyedik) ... Sármezey Anna.	
Ötödik) ... Strasser Mariska.	
Kifő, a történet muzsája ... Hazai Ida.	
Első) ... Freud Irma.	
Második) ... Guláosy Ilona.	
Harmadik) kísértő ... Iricz Jenny.	
Negyedik) ... Steinitzer Ilona.	
Ötödik) ... Schattelesz Böske.	
Euterpe, a zene muzsája ... Csatlós Irma.	
Első) ... Bakos Ilona.	
Második) kísértő ... Dániel Margit.	
Harmadik) ... Streicher Irén.	
Negyedik) ... Zimmermann G.	
Terpsichore, a tánc muzsája ... Maczkó Elvira.	
Erató, a lantos költés muzsája ... Deutsch Irma.	
Első) ... Kondor Anna.	
Második) kísértő ... Pák Luczia.	
Harmadik) ... Pók Erzs.	
Negyedik) ... Szász Magda.	
Melpomene, az elegia és tragédia muzsája ... Steinhart Margit.	
Első) ... Darvas Róza.	
Második) kísértő ... Hendry Jenny.	
Harmadik) ... Knothy Irma.	
Negyedik) ... Ungár Gizella.	
Polyhymnia, a némajáték és szónoklat muzsája ... Darvas Margit.	
Thalia, a vígjáték muzsája ... Verzár Margit.	
Első) ... Benczedy Irma.	
Második) kísértő ... Decsy Etelka.	
Harmadik) ... Decsy Lenke.	
Negyedik) ... Rosenberg Erzs.	
Urania a csillagászat muzsája ... Almási Erzs.	
Szabadság ... Szathmáry Sarolta.	

A további műsor a következő:

5. Kuruc dalok, Káldy Gyula gyűjteményéből, a) Rákóczi kesergője, b) Őszi harmat

után; előadja a növendékek énekkara, zongorán kíséri Boros Dóra tanítónő.

6. Az első bál előtt, monológ, írta Peterdi S. Előadja Hadffi Elza képezdei magántanuló.

7. Palotás, régi magyar tánc, lejtik: Binder Aglaja, Boros Emma, Boros Zelma, Bölöni Ilona, Deniflő Vidorka, Fetter Margit, Haszlinger Erzs, Lukács Mariska, Probst Erzs, Reicher Ilonka, Szathmáry Erzs, Szilágyi Erzs, Schwarcz Erzs, Sztrojini Margit, Telmányi Mariska, Tenner Erzs.

8. Magyar dalok, írta Egressy, a) Ez a világ a milyen nagy, b) Kis furulyám, c) Félre te bubánat, előadja a növendékek énekkara, zongorán kíséri Boros Dóra tanítónő.

Énektanítónő és vezető: Szabóné-Láng Berta, intézeti énektanítónő. Táncitanítónő: Szathmáry Etelka, intézeti táncitanítónő. Rendező: Polgár Sándor, az Aradi Nemzeti Színház tagja.

Az előadás iránt élénk érdeklődés nyilatkozik meg nemcsak a növendékek hozzátartozói, de az egész közönség között és előreláthatóan mindkét előadásnak nagy sikere lesz.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* Magyar színtársulat Olaszországban. A Fiumében vendégszereplő Szendrey Mihály jól szervezett és kiváló erőkből álló színtársulatának híre eljutott az Adria tulsó partjára is. Szendrey igazgató ugyanis meghívást kapott valami előkelő olasz imprezáriótól egy nagyobb művészi körútra. A tárgyalások az olasz imprezárióval most folynak. Ezek szerint Szendreyék a jövő hóban mennének Olaszországba és Milano, Bologna, Firenze és Róma városokban játszanának. A társulat ezeken kívül utba ejtendő Triestet is, ahonnan külön ajánlatot kapott. Ez volna tehát az első magyar színtársulat, amely külföldi színpadokra megy szerencsét próbálni. És a Fiumében aratott babérok után itélve, remélhetőleg siker koronázza a bátor vállalkozást.

Ugron interpellációja.

(A királynak adott tanácsok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 20.

Ugron Gábornak napok óta várt interpellációja, a melylyel — úgy mondták az Apponyi-ügyet a Házba fogja vinni — ma elhangzott. Azonban Ugron sem az interpelláció szövegében, sem annak indokolásában egy szóval se említette az Apponyi-ügyet, bár félreérthetetlenül célzott rá. Csupán az udvarról, a kormányról és azoknak a nemzethez való viszonyáról beszélt. A képviselőház ülésének ez a része a következőképp folyt le:

Ugron Gábor nem törődik konvenciókkal és konvencionális rábeszélőkkel. Ugyis a konvenciók mérgezik meg Magyarország életét. A kérdés a mai helyzetben az, hogy mennyiben hatja át az életet a haladás nemcsak a technikai dolgokban, de a politikában is. Van-e haladás a hadseregben? A hadsereg nem a dinasztiaé, hanem a nemzeté. (Helyeslés a székelybalon.) A mai parlamentarizmus a korona engedélye nélkül semmit sem tesz.

— Tudja a miniszterelnök, hogy politikát csak kompromisszumokkal lehet csinálni. Ő ugyanis nagymestere azoknak; mért pazarolja azokat a szabadelvű-párt kisebb surlódásainak elintézésére, a miért nem használja az ország érdeke javára?

Az udvarról szólva, a következőket mondta:

— A Habsburg-ház eszességéről soha híres nem volt.

Apponyi Albert elnök figyelmeztette a szónokot, hogy válogassa meg kifejezéseit, a mikor a királyi házról beszél.

Ugron Gábor beszédét folytatva, azt mondta: a legkisebb engedmény, amelyet az ellen-

zék kaphat, a hadseregben a magyar szolgálattal nyel. Ezt az egész nemzet követeli s ezért a végletekig fognak küszöni. A köve kezd interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Ő felsége Budapesten tartózkodásának alkalmát felhasználta-e a miniszterelnök ur, hogy a költségvetés és felhatalmazás nélküli kormányzásnak kiegyenlítés útján vége vessék?

Tanácsolta-e a Felsőnek, hogy a kormány tagjain kívül mások véleménye is a helyzetről és a kibontakozásról meghallgattassék?

Ilyen célból kihallgatások történtek-e?

A koronával történt tanácskozások után vannak-e javaslatai a kormánynak a célból, hogy a parlamenti tanácskozások az állami kormányzás, a közvélemény kielégítésével rendes medrükbe térjenek?

Az interpellációra a jelenlevő miniszterelnök nem válaszolt. Az elnök enunciólta:

— Az interpelláció kiadatik a miniszterelnök urnak.

Zboray Aladár egy iparszövetkezet ügyében interpellált, a melyre nézve Széll Kálmán megnyugtató választ tudomásul vették.

Holló Lajos interpellációja a legközelebbi ülésre maradt.

Családirítás a fővárosban.

(Egy munkás rémtette.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 20.

Tegnap a késő éjszakai órákban rémes családi dráma történt a fővárosban. Egy ocsmány bűnnel vádolt munkás lelőtte a feleségét, két apró leányát, azután önmagát lötte mellbe.

A családirító Blumme Hermann bécsi születésű 35 éves volt mázoló, aki a Dunagőzhajózási társaságnál mint raktárnok volt alkalmazva. Feleségével, a 39 éves Spilzer Katalinnal és két kis leányával, a 7 éves Herminával és az 1 és fél éves Margittal O-Budán, a Calvin-utca 7. számú házban lakott.

Blumme Hermann ellen e hónap 16 án feljelentést tettek a III. kerületi kapitányságon, amelyben azzal vádolták, hogy egy B. Anna nevű 8 éves leányka ellen ocsmány merényletet követett el. Blumme ellen ez volt a negyedik hasonló bűn miatti feljelentés. A rendőrség tegnap délelőttre idézte meg Blummet. A kapitányságon ott volt a kis B. Anna is, aki rá vallott. Blumme tagadta a reá rótt vádat és Sajó Sándor, a III. kerület kapitánya felszólította, hogy e hónap 21-éig bizonyítsa be, hol töltötte a kérdéses 15-e estét és éjszakáját. Blumme a tárgyalásról egyenesen haza ment. Amióta a feljelentést megtették ellene, nem ment a munkába. Amikor a Dunagőzhajózási társaság egy embere felkereste, hogy megtudja, miért maradt el, Blumme azt válaszolta, hogy szegényli magát és nem is megy munkába. Emiatt azután elbocsátották a szolgálatból.

Tegnap délután elment valahová és csak este tért haza. Megvacsorázott családjával, azután lefeküdtek. A hét éves Hermina külön ágyban aludt, Blumme és a felesége két egymás mellett elhelyezett ágyban feküdtek, míg közöttük a kis másfél éves Margit aludt. Blummené éjjel tájban észre vette, hogy a férje felkel és az asztalnál levelet ír. Megkérdezte:

— Mit csinálsz?

— Végre deledet írok. Meguntam már ezt az életet.

Az asszony nem vette komolyan a kijelentést, mert férje már régóta emlegette, hogy öngyilkossá lesz. Hagyta tehát írni és tovább aludt. Egyszerre metsző fájdalomra ébredt. A

fejében érezte a fájdalmat, majd észrevette, hogy az arcát elborítja a vér. Riadtan ugrott ki az ágyból és ekkor látta, hogy a férje a másfél éves kis Margitra szegzi revolverét. Az ablakhoz rohant, azt felszakította és volt még annyi ereje, hogy kiálthasson.

— Segítség! Megöl a férjem!

Ezután gyors egymásutánban három lövés dördült el. Az őrző ember egy golyót a kis Margit, a másikat a 7 éves Hermina leánya fejébe lőtte, a harmadikat pedig magának szánta. Jobb halántékon lőtte magát. Blumené az ablaktól visszarohant Hermina leánya ágyához és a jobb halántékán tátongó sebet a kezével fogta be. Az asszony rémes kiáltásaira és a lövések zajára a házbeliek betörték a lakásba.

Amikor látták a rémes esetet, nyomban a mentőket hívták. A mentők a kis Herminát már holtan találták. A másfél éves Margitot is halálosan sebezte a golyó. A családirtó eszméletlenül hevert a földön, még az asszony meghalt leánykája ágyán jajgatott. A három súlyosan sebesültet a mentők a Margit-kórházba vitték.

A rendőrség és Baria László dr. vizsgálóbíró éjszaka fél három órakor mentek ki a rémes eset színhelyére. Az asztalon két levelet találtak, amelyben a családirtó elbucszik a rokonaitól és panaszkodik, hogy olyan váddal illették, amely a családja és az emberek előtt tönkre tették. Levele végén németül, szóról-szóra ezt írta:

— Hibáztam ugyan, de nem úgy, ahogyan az emberek mondják!

Blumme és Blummené még a Margit-kórházban fekszenek. Mindakettőnek a halántékán van súlyos seb. Maga a családirtó sebe oly veszedelmes, hogy *aligha marad életben*. A kis másfél éves Margit ma délelőtt tíz órakor meghalt. Kis holttestét kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe kis nénye mellé.

A kisjenői löverseny.

(A tippek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Az ország egyetlen félvér-meetingjét méltó érdeklődéssel várja a közönség. Vasárnap lesz a kisjenői versenyek napja, mely előreláthatólag a legszebb sikerrel fog záródni. Számos nevezés történt, ami a futamok érdekességét és változatosságát biztosítja.

A löversenyvel kapcsolatban egyéb érdekessége is lesz a napnak: a *virágkorzó*, mely, tekintettel az ismét beállott szép időre, pompás látványosságnak ígérkezik. Harmadik része a napnak a *táncmulatság*, melynek fő vonzóerejét az egybesereglett hölgyek képezik. A tánc, mely a kaszinó termeiben folyik le, este nyolc órakor kezdődik.

Hír szerint a versenyen a földmivélésügyi miniszter is képviselteti magát.

A kisjenői meetingről szólva, eszünkbe jut az a bonyodalom, mely a múlt évben Dobó István szegedi gazda részvétele révén keletkezett. Dobó az idén nem nevezett, de, amint halljuk, szándékában volt a nevezés, mert a verseny intézőségéhez kérdéssel fordult.

Ha szenzáció nem is készül, érdekesek lesznek a versenyek a szokatlanul sok nevezés miatt. A tömegesen érkező urlovasokról és a loyakról gondoskodnak. Ebben a legszeretreméltóbb módon van a főhercegi uradalom a rendezőség segítségére.

Kisjenőre külön vonat megy, mely, csatlakozva a déli időben érkező vonatokhoz, tíz óra 56 perckor indul Aradról és a versenyek kez-

dete előtt fél órával érkezik Kisjenőre. Este 9 óra 30 perckor külön vonat indul vissza azok részére, kik a táncmulatságban nem vesznek részt. Ez a vonat éjjel 11 órakor Aradon van.

Hogy milyen nevek győzelme fűződik majd a meetinghez, előre megállapítani nem lehet, de azért a kombinációknak jogosultságuk van. A nevezettek közül a mi tippeink a következők:

- I. Marygold — Eszter — Licho.
- II. Bob herceg — Pezsgó — Kigyó.
- III. Mac — Lachigulu — Karmester.
- IV. St.-Patrin — Zsófi — Neurastheniker.
- V. Hors Concours — Frater — Mrs. Jersey.
- VI. Gerle III. — Legény — Bezzeg.
- VII. Ágyaiak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári jótékony nőegylet f. évi május hó 22-én pénteken d. u. 5 órakor a vármegyeház földszinti kistermében tartja rendes évi közgyűlést.

(*) Az aradi székely-otthon áldozó csütörtökön ülést tart, melyre az otthon rendes és pártoló tagjait azzal a kéréssel hívja meg az elnökség, hogy tekintettel arra, miszerint a pünkösdi kirándulás módozatai is ezen ülésen alapíthatnak meg, minél számosabban jelenjenek meg.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre könyvtára ma este az ünnep dacára is rendelkezésre áll a kör tagjainak. Pichler Sándor könyvtáros.

Egy választás halottja.

(A tápéi petíció áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Nem a csendörök ölték meg. Maga a választás még harmadfél éve történt, de azóta állandóan felszinen volt az ügye a petíció és a pörök révén, a melyek annak miatta megindultak. A petíció is, meg a pörök egy személy körül forogtak, a ki a híres választáson etetett volna a maga jelöltje érdekében. A petíciót a mandátum megsemmisítésével elintézték, a pör véget ért, azt az embert azonban az átélt izgalmak megölték.

A tápéi választást, a melyen Enyedy Lukács szabadelvű párti hét szavazattal győzött a függetlenségi párti Kelemen Béla fölött, a Kuria, a mint ismeretes, megsemmisítette.

A Kuria ítélete szerint Eszes Máttyás csongrádmegyei földbirtokos és dorozsmai gőzmalomtulajdonos, Enyedy párthive Huszár Gergely jómódu tanyásgazda tanyáján kortescélú ebédet adott volna. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy azon ebéden Huszár Gergely egy darab birkát megfőzött paprikásnak s ez ebédre több dorozsmai városi lakost — köztük Eszes Máttyást is — meghitt s bora rossz lévén, Eszes hozott ki 25 liter bort. A Kuria megállapított, hogy az ebéd, melyen tizenötven vettek részt, kortesvacsera volt és hogy ezt Eszes Máttyás rendezte és hogy az ott résztvevő választók közül tizenegyen ez ebéddel indítottak arra, hogy Enyedyre szavazzanak. Eszavazatokat a Kuria megsemmisítette és megállapította, hogy Enyedy kisebbségben maradt és a tápéi mandátumot megsemmisítette.

Ugyanebben az ítéletben a kuria Eszes Máttyást, mint aki etetett és itatott, bűnösnek nyilvánította, választói jogát hat hónapra felfüggesztette.

Ez ítélet alapján megindította a szegedi törvényszék Eszes Máttyás ellen a bünvádi eljárást, mely 16-án két napi végtárgyalás után ítélettel nyert, befejezést. Ez ítéletben kimondott, hogy az inkriminált göböljárásí ebédet nem Eszes Máttyás rendezte; hogy az az ebéd nem bizonyult kortescélúnak és nem irányult

a választók befolyásolására; és ez okból a törvényszék Eszes Máttyást az ellene emelt vádak alól fölmentette.

Eszes Máttyás eképen teljesen rehabilitálva lett, azonban a választás óta főként a két napos tárgyalás során kiállott izgalmak beteggő tették s ma, a mint Szegedről táviratozzák, ezek következtében meghalt. Eszes Máttyás harminckét éves volt s egyik legtekintélyesebb embere Dorozsmának.

SPORT.

+ Aradiak a budapesti tornaünnep zsűrijében. A mai budapesti tornaünnepély alkalmával, az ünnepélyt rendező Budapesti (Budai) Tornaegylet a versenybírószágba választotta Urbán Iván főispánt az Aradi Tornaegylet elnökét és Nagy Sándor titkárművezetőt. A zsűri elnöke Berzovicsy Albert dr. valóságos belső titkos tanácsos, az országos tornaszövetség elnöke.

+ Az aradi kerékpár klub csütörtökön délután kirándulást rendez Zádorlakra. Gyülekezés a vár előtti hídfőnél délután 2 órakor. A menetparancsnokság.

+ A Meteor kerékpár klub f. hó 21-én csütörtökön este választmányi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Kriványné válópöre.

(A Kuria ítélete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 20.

Krivány János históriájában formailag jelentős dolog történt most: megérkezett a kir. Kuria ítélete, melyet válópörében hozott.

A válópör akkor kezdődött, mikor a Krivány János ellen sikkasztásai megtorlására hozott ítélet jogerőssé vált. Kriványné akkor azonnal beadta férje ellen a válókeresetet.

Hogy a válókereset eredménye mi lehet, világos volt. Ha valakit öt évet meghaladó szabadságvesztésre ítélnék, úgy ez válási okot képez. Krivány pedig jóval többet, kilenc évi fegyházat kapott büntetésül.

Az aradi törvényszék a pör kezdetén, a szabály szerinti békéltetésre is tűzött ki tárgyalást. Krivány nem is jelent meg a békéltetési aktuson, hanem kijelentette, hogy neki mindegy, akár válik a felesége, akár nem. A törvényszék erre kimondta a házasság felbontását.

Felebbezés nem történt, de azért a nagyváradi kir. táblához került a dolog, miután a válópörökben hozott ítéletek hivatalból terjesztetnek, felülvizsgálat céljából a felsőbb bíróságokhoz. A tábla is úgy ítélkezett, mint a törvényszék.

Végül a legfelsőbb fórum, a Kuria elé jutott a válópör. A Kuria ítélete a napokban érkezett Aradra, Kertész Miksa dr.-hoz, Kriványné ügyédjéhez, s helybenhagyta az első és másodfokú ítéletet. Ilyenformán Krivány János végérvényesen el van választva a feleségétől.

Kriványné most szabad. Tényleg azonban elvált már ő az urától, amikor kiderült a sikkasztás. Most már nem kell viselnie volt férje nevét, s megszabadult annak nevével a gyermekei is, kik névmagyarosítási engedélyt nyertek.

HIREK.

— Áldozó csütörtök. Ünnepe lesz holnap a katolikus egyháznak áldozó csütörtök, a mely Jézus menybemenetelének emlékére van szentelve. E nap az evangélium olvasása közben a husvét gyertyát eloltják, a feltámadási szobrot pedig az oltárról eltávolítják. Ez az ünnep magyar nevét onnan nyerte, mert ilyenkor vég-

zódik a husvétli gyónás és áldozás ideje. A holnapi ünnepen a minoriták ideiglenes templomában reggel fél nyolc órakor lesz az első szent mise, a mely után *Brogyányi Kázmér* tart szentbeszédet. A fél tíz órai ünnepi beszédet *Novák Adorján* segédlelkész mondja, a mely után *Supka Béla* házfőnök fogja az ünnepélyes nagy misét celebrálni fényes papi segédlettel. Délután 3 órakor ünnepi vecsernye, 6 órakor pedig májusi Mária-ájtatosság lesz, a melyen *Monay Ferenc* rendfőnöki titkár mond szentbeszédet.

— Személyi hír. *Institúris Kálmán* polgármester a magyarországi polgármesterek Debrecenben tartott kongresszusáról ma délután hazaérkezett.

— A Visontai-Barta affér. A Visontai Soma és Barta Odón képviselők közt felmerült lovas ügyben a segédek, a mint ismeretes, a fegyveres elintézését függőben hagyták, mert Bartának a mármaroszigeti takarékpénztár ügyében el kellett utazni. Barta segédét, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma tudatták Visontai segédeivel, hogy felük holnap a fővárosba jön és kész az ügyet elintézni. Ennélfogva a segédek pénteken újra összeülnek.

— Kinevezés. *Uray Sándort*, az aradi ev. ref. egyház népszerű segédlelkészét *Kiss Áron* debreceni református püspök maga mellé püspöki titkár-nak nevezte ki. A fiatal lelkész előléptetését örömmel, távozását sajnálkozással fogadják az egyház hívei, de az aradi társaságok is, melyeknek a távozó lelkész kedvelt tagja volt.

— Májusi ájtatosságok. Az aradi róm. kath. ideiglenes templom szűk volta nem akadályozta meg a májusi ájtatosságok buzgó vezetőségét és lelkes műkedvelői taborát abban, hogy ez évben is ne zengjék buzgóan Mária dicséretét. A mai napon az első műkedvelői éneket *Steinitzer Jenny* urhölgy, a másodikat *Korbuly Gizella* (szoprán) és *Weichart Auróra* (alt) urhölgyek éneklék, utóbbiak *Unger Mór* hegedű és *Bobitsek Samu* viola kísérete mellett. Az előadandó darab *Unger Mór* zene szépségeiben valóssággal excelláló „Ave Maria” átirata *Beethoven* *pathétique* szonátájából.

— A kisjenői kereskedő-egyesület alakulása. A *Kisjenő-Erdőhegy és vidéke kiskereskedőinek egyesülete* holnap, csütörtökön délelőtt Kisjenőn tartja alakuló közgyűlését. A gyűlés iránt nemcsak az új egyesület kerületében, de az egész megyében élénk az érdeklődés. A közgyűlésre Aradról a *kereskedelmi és iparkamara* részéről *Edvi-Ilés László* titkár, az *Aradi Kereskedők Köre* részéről *Tedeschi Viktor* elnök és *Faragó Rezső* ügyvezető-titkár megy ki, a kikhez többen fognak az aradi kereskedők közül csatlakozni s a gyűlésen részt venni. A gyűlést *Messer Lipót* kisjenői tekintélyes kereskedő nyitja meg, s az előmunkálatokról *Glück Géza* dr. kisjenői ügyvéd, a szervező-bizottság jegyzője fog referálni.

— A realisták majálisa. Az aradi állami fő-reáliskola, melynek a majálisok rendezése terén nagyon szép múltja van, az idén is megtartja tavaszi mulatságát. Május hó 30-án, szombaton lesz a majálisuk a Csála erdőben. A tánc délután 4 órakor kezdődik.

— Öreg honvédek gyűlése. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az 1848/49-es honvédegyesületek ma délelőtt tartották meg Budapesten az Újvárosháza közgyűlési termében országos gyűlésüket. Az öreg honvédek nagy számban jelentek meg, hogy mint egyik szónokuk találon jegyezte meg, öreg napjaikban még lássák egymást és örvendjenek egymásnak. *Zajos* éljenzéssel fogadta a közgyűlés *Podmaniczky Frigyes* báró megnyitóját, a melyben örömet fejezte ki, hogy a nagy idők bajnokai oly nagy számban jelentek meg, a miből következteti,

hogy az 1848/49-iki események iránti érdeklődés nemhogy csappan, hanem mindinkább fokozódik.

Mikár Zsigmond főjegyző terjesztette elő ezután az országos egyesület évi jelentését. Abauj-vármegye indítványt nyújtott be, hogy keresztessék meg a székesfőváros tanácsa, hogy *Kossuth* Lajos szobra mielőbb felállíttassék. A közgyűlés ez irányban előterjesztést fog tenni. *Kassa* városa az aradi és a komárommegyei honvédegyesületek indítványozzák, hogy a nyugdíj iránti eljárás megkönnyíttessék, azon özvegyek is részesíttessenek nyugdíjban, akik 1849. után lettek honvédek feleségei és a 1848/49-es közemberek és altisztek nyugdíja felemeltessék. A közgyűlés többek hozzászólása után ez indítványok értelmében *Szell Kálmán* miniszterelnökhöz pártolólággal terjeszti fel az indítványokat. Végül *Simay István*, az aradi honvédegyesület elnöke szép szavakban mondott köszönetet az elnökségnek, a melynek nevében *Podmaniczky Frigyes* báró elnök köszönte meg a bizalmat, a mivel a közgyűlés véget ért. Délben lakoma volt s délután három órakor az öreg honvédek megkoszorúzták a budai honvédsirokat.

— Csak folytassa . . . Azon a napon, amikor Apponyit fogadta a király, megjelent ő felsége előtt audiencián végvári Neuman Dániel aradi gyáros is, aki családjának magyar nemességre történt emelését köszönte meg.

A király nagyon kegyesen fogadta a derék aradi nagyiparost, és kérdezősködött Arad fejlődéséről, iparáról, miközben kitűnő memoriával visszaemlékezett arra is, hogy 1884-ben kitűntette látogatásával a virágzó buzsáki gyártelepet, s hogy az ott tapasztaltak legnagyobb meglepedésére szolgáltak. A szesz és malom-ipar körül kifejtett tevékenységre utalva, jóakaró melegséggel szolt a király Neuman Dánielhez:

— Csak folytassa, csak folytassa.

Azután megkérdezte a munkában megöregedett gyarost, hogy hány gyermeke van.

— Kettő, felség, volt a válasz.

A király ekkor már kezébe vette az ívet, melyen a következő kihallgatandó neve volt följegyezve s kegyesen bucsut intett Neuman Dánielnek e szavakkal:

— Kettő? . . . Csak folytassa, csak folytassa.

— Szolgabíró, ügyvédjelölt és szentszéki referens. Az aradi törvényszék polgári bírósága előtt ma érdekes ügyvédjelölt jelent meg. *Izpravnik* Szevér dr. ügyvéd képviselőjében *Popa György* dr. aradi járási szolgabíró, illetőleg szentszéki iskolaszéki előadó jelent meg, hogy egy ügyben az ügyvédi teendőket ellássa. *Popa* dr. mint értesülünk, ma *Izpravnik* Szevér dr. ügyvéd irodájába lépett be joggyakorlatra. Érdekes, hogy *Popa György* dr. most három olyan állást tölt be, melyek nemcsak együtt véve, de külön-külön is összeférhetlenek. Mert eddig sem a szolgabírói állásáról le nem mondott, sem az iránt nem tett nyilatkozatot, hogy az iskolai előadói állást nem fogadja el.

— Temesvári diákok Aradon. A temesvári áll. főgimn. ifjúsága f. hó 21-én az erdélyi vidékre tesz kirándulást Vajda-Hunyadig. A kiránduláson csak a felső három osztály tanulóit vesznek részt. Az ifjúság kísérei és vezetői *Schönwitzky Bertalan* igazgató, *Kovács Gyula*, *Szöke József* és *Dobay Sándor* tanárok. A kiránduláson mintegy negyven növendék vesz részt; a részletes programja következő:

Gyülekezés május 21-én reggel 9 óráig a józsefvárosi pályaudvaron. Indulás 9 óra 22 p. és megérkezés Lippára 12 óra 37 perckor. Megérkezés után kirándulás a solymosi várba és vissza *M. Radnára*. Innen indulás d. u. 5 óra 11 perckor Dévára. Másnap 22-én d. e. 10 óra 27 perckor indulás Piskire s Bem-émlékoszlop és a pliski-i csatatér, délután Vajda-Hunyadra a vasgár és a Hunyady-lovagvár meglátogatására. 23-án reggel Vajda-Hunyadról Retisovára, innen vissza Aradra az aradi várának emlék-

oszlepa s egyéb nevezetesebb dolgok megszemlélésére. Temesvárca a visszaérkezés vasárnap 24-én d. u. 1 óra 35 perckor lesz.

— Épül a főtér. A város fő utvonalaának, az *Andrássy-térnek* nyugoti oldala az utolsó két évben rohamos lépésekkel szépül. Két nagy palotának: a minorita-templomnak és a Neumanlotának építése még befejezés előtt s már egy újabb kétemeletes ház építése van tervben. Az *Andrássy-tér* egyetlen földszintes épülete helyére díszes utcai épületet szándékoznak emelni a *Kiss-örökösök*. A jelenlegi épületet és telket ugyanis, mely a *Batthyányi-utcára* is szol, az öt örökös közül kettőnek örök-részét megvásárolta *Masztig Emilné*, *Kiss István* és *Kiss Margit*. Az új tulajdonok kétemeletes épületet terveznek az *Andrássy-térre*, ennek felépítése azonban — mint értesülünk — még valamely adókedvezmény elnyerésétől függ.

— Eljegyzés. *Schuch Ferenc*, a Millenium-sörorszarnok társtulajdonosa, a *Braun és Schuch* cég tagja, eljegyezte *Fritz Ilonka* kisasszonyt, *Fritz József* aradi vendéglős, törvényhatósági bizottsági tag leányát.

— A Henry-cirkusz az aradi *Kossuth-szoborra*. Az aradi *Kossuth-szobor* gyűjtőbizottságának megkeresésére a *Henry-cirkusz* igazgatója elhatározta, hogy péntek este, utolsó előadását az aradi *Kossuth-szobor* alapja javára rendezi. A cirkusz tulajdonosának ezt a dicséretes elhatározását most a közönség hazafias lelkesedése van hivatva a szoboralap javára minél gyümölcsözőbbé tenni.

— Tartalékos tiszt és szerkesztő. A *Debrecen* mai számában az alábbi hirt olvassuk: Ifjabb *Móricz Pál* tartalékos honvéd hadnagy, lapunk felelős szerkesztője, a mai napon leköszönt a honvédtiszti rangjáról. A leköszönés politikai okokból származik; ugyanis a magyar királyi honvédelmi miniszter urhoz intézett bejelentés, illetőleg kérelem következőleg hangzik:

Magyar Királyi Honvédelmi Miniszter Ur! Kérem tisztí rendfokozatomról való lemondásomat tudomásul venni és elfogadni; mert a magyar királyi honvédelmi miniszter ur által a honvédtiszti rang és állás szellemére hirdetett elveket, a képviselőházban tett politikai kijelentéseket meggyőződésemből kifolyólag nem osztom, azokkal még hallgatag sem tudok megalkudni, azért a tisztí rendfokozatomról és állásomról lemondok.

Móricz Pál

tartalékos hadnagy.

— Halálozások. Az aradi m. kir. honvédegyalogzászlóaljnak egy rokonszenves tisztje halt meg az éjjel, váratlanul: *Vajda Ferenc* százados. Tegnap még jól érezte magát, az éjjel azonban régi tüdő-vizenyő bajából szívészélhűdés érte és rövid kínlás után megölte. Harmincyolc éves volt; másfél év előtt léptették elő századossá. Holnap délután 3 órakor temetik a Vágóhid-utca 23. sz. házból. A lugosi 8. honvéd gyalogezred tisztikara koporsójára koszorút helyez. A temetésre *Tóth Béla* százados vezetésével disz-század vonul ki.

Lipoldi Istvánné, szül. *Schuffer Anna* e hó 20-án, 83 éves korában meghalt. Holnap délután 4 órakor temetik a Forray-utca 8 számú házból.

— Oláh-e, vagy román? Érdekes nyelvészeti vita folyt le kedden délután Budapesten a Filológiai-Társaság ülésén. *Siegescu József* ugyanis azt a javaslatot tette, hogy a román szót a magyar nyelvészetben írjuk román-nak. Kimutatja az előadásában, hogy a magyar nyelvben nincs megfelelő jegy az á vocalis nasalis megjelenésére. Kimutatja, hogy mindazok közül, akik oláhul tudnak és magyarul irnak, senki sem használja az oláh nyelvre a román szót, mivel az tudományos szempontból nem állhat fenn. A tárgyhöz többen hozzászóltak, így: *Alain*

György, aki nagyon kívánatosnak tartja, hogy legyen már ebben az elnevezésben a tudományos téren egységesség. Nincs kifogása az ellen sem, hogy az ősrégi magyar elnevezést: az *eláshet* használják. *Heinrich* Gusztáv elnök a francia után alakított *rumén* jelzést ajánlja, megjegyezve, hogy különben ebben a kérdésben ma határozatot hozni nem lehet, s hogy a Filológiai Társaság megállapodása csakis a tudományos életben lenne kötelező. *Némethy Géza* egyik elnevezést sem tartja a magyar nyelv szellemében megfelelőnek. A magyar népnyelv az oláhot fogadta el s ezért ezt kell használni a tudományban is. Az elnök *Heinrich* Gusztáv fölkeríti a Filológiai Közlöny szerkesztőjét, hogy a lapban lehetőleg tisztázza ezt a kérdést. A jelenvolt szerkesztő is az oláh elnevezés mellett szól, mint amely ép oly megfelelő, mint az olasz jelző.

— **Öngyilkosság az ó-temetőben.** Ma délelőtt tíz óra tájban az ó-temetőben öngyilkosságot követett el egy fiatal waggongyári munkás: *Konrad* Gyula vasesztergályos. Szüleinek a kurticist 25 szám alatt lévő lakásáról eltávozott, kiment az ó-temetőbe s ott egy *roszdás revolverrel jobb halálotékon lőtte magát.* Szerencséjére egy barátja haladt azon az uton, amely mellett *Konrad* föbelőtte magát s ez értesítette a rendőrséget az öngyilkosságról. A mentők azonnal kivonultak s *Konrad*ot a kórházba szállították, ahol a rendőrség kihalgatta. Az öngyilkos tettének okául keserves siránkozások között azt adta elő, hogy *reménytelen szerelme* késztette az öngyilkosságra. Kérte a körülötte lévőköt, hogy szüleit ne értesítsék tétéről, s minden áron meg akar halni.

— **Meteor az időjárásról.** A Szegedről elszármazott *Vozáry* Pál főmérnök, aki igen gyakran bevált időjósaiával országsszerte feltűnést keltett, tudvalevőleg Szombathelyre helyeztetetét. Az időjárásról most a következőket jelentik tegnapi kelettel: Az idő nagyon kritikuss; a mai csomópont meg hozta a lehülést s egész nap esős, viharos szél volt. Később kiderült, éjjelre a fagy valószínű, a felelőbb fekvésű megyékben azonban bizonyosan fagyás lesz.

— **A cirkusz csodabogara.** Az Aradon játszó *Henry* cirkusz műsorainak egy pazar csodabogarára tett figyelmissé bennünket egy olvasónk. A műsoron ugyanis szóról-szóra ez áll:

A m. t. közönség felkértek, hogy mindazok, kik az előadás végét nem szokták bevarni, a zavar elkerülése végett *vagy a cirkuszt rögtön otthagyni, vagy helyükön maradni sziveskedjenek.*

A ki ennek szót akarja fogadni, roppant kínos helyzetbe jutna. Az egyik alternatíva szerint, ha nem akarja az előadást bevarni, hát rögtön el kell kótródnia; ez a rögtön, úgy látszik, akként értendő, hogy mihielyt ezt a figyelmeztetést elolvasta. Ez persze a legtöbb embernek nem tetszik. Marad tehát a másik alternatíva. Igen: de hogy maradjon a helyén az, a ki az előadás végét nem szokta bevarni? Ha a helyén marad: akkor bevarja a végét, sőt a többiek eloszlását is. De ha nem várja be az előadás végét: nem maradhat a helyén. Szóval, egészen olyan ez, mint az adomabeli figyelmeztetés:

— Hallja az ur! Ha idebenn akar pipázni, akkor menjen ki!

— **A kisjendői versenyek díjai.** A *kisjendői* löversenyekre, mint minden évben, az idén is értékes impozáns díjak tűzettek ki. A díjak egy része ma már látható volt az aradi kirakatokban. A *hölgyek tiszteletdíja:* egy ragyogó briliáns mellű, továbbá négy izléses, diszes ezüst tárgy, mint *tiszteletdíj a nyerdó lovasok részére Assael H. és fia* ékszerész-cég kirakatában; az *aradi versenyegylet díja:* egy diszes mintájú ezüst pezsgőhűtő *Grallert J. és fia* ékszerésznél. Az utóbbi cég kirakatában van kiállítva, a *Merzhegyesen*, ugyancsak május 24-én tartandó tiszti löverseny egy díja: ezüst kazzeta, a melynek födelén a buziási királygyakorlatokról felvett színes kép van.

— **Magyar név. Lichtenstein** Mózes nagylaki illetőségű ugyanottani lakos családjának „Léval“ ra kért átváltztatását a belügyminiszter megeredte.

— **Letartóztatott sikasztó.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti rendőrség ma letartóztatta *Schwarz* Gyula székesfehérvári születésű 48 éves bécsi bizományost, aki *Poór* Alfréd brassói terménykereskedőtől 15 ezer koronát érő terményárut sikasztott. *Schwarz*ot a bécsi rendőrség távirati megkeresésére tartóztatták le.

— **Motor-gyártás Aradon.** Az aradi műipar fejlődésének szép tanujele egy kisebb alkatu gép, a mely tegnap óta látható a *Reinhardt*-féle kirakatban. Ez az *első gősmotor*, a mely Aradon, kisipari muhelyben készült. Két lóerejű, szelepre berendezett motor ez, a mely minden részében és felszerelésében aradi gyártmány: *Assael Jakab fia* gép-muhelyben készült, a melyet annak tulajdonosai most be is rendeztek fél, egy és két lóerejű motorok készítésére. Az ipari és műszaki körök fölfogják a jelentőséget, hogy ily gép aradi muhelyben készült s hogy mily dicséretes az ambiciója az említett iparos cég tagjainak, a melylyel ezzel megpróbálkoztak.

— **Támadás az országuton.** Pécakai levelezőnk írja: A napokban este 7 és 8 óra között szüleihez hazafőlé tartott *Raffai* Etel pécakai cselédleány. A nagyvarjasi uton azonban *Sztojka* György gáji gépesz utját állta s a szegény leány minden ellenállása, segélykiáltása dacára letiporta s a meggyalázott leányt féláljultan otthagya. A leány az esetről jelentést tett s a vadállati legényt meg is csipték. A bíróság előtt *Sztojka* György tettét tagadta, a leány azonban a szembesítésnél ráismert.

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa*-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltűntet szepitő, májfoltozt és mindennemű tisztálanságot az arorról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalaságot kölcsönöz, kar tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hosszú való ugorka szappan 1 kor., 8 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható *Balassa Kornél* gyógyszerárában Temesvár, Aradon *Vojtek és Weisz* uraknál, *Krausz Elemér* és tarsai drogueria üzletében, *Földes Kelemen* gyógyszerárában, *Tábor Gyula* gyógyszerárában Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* fele ugorkatejet kérni.

— **Egy áruház pünkösdi cipőraktára.** A *Porter*-cég, melynek cipő-osztálya a legújabb időben rendkívüli lendületet vett, figyelemmel volt a közlő pünkösdi ünnepekre, számolván a nagyobb forgalommal járó igényekkel. Ehhez képest már napok óta egyre érkeznek legkülönbözőbb lábbeli ajdonságok úgy hölgyek, mint férfiak és gyermekek részére. Különösen feltűnők ezek között a valódi francia sevró-cipők, amelyek kitűnőknek mondhatók. A nagy választékon kívül, az elismert olcsóság is hozzájárul ahhoz, hogy *Porter Vilmos* Nagy Aruházát a Szabadság-téren, mint elsőrangú beszerzési forrást, a közönséggel megkedveltesse.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek és Weisz*nál, Aradon.

— **T. Üzletfelelnek szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadói hivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Orvendetes dolog,** hogy a közönség felvilágosodottsága mellett csak jó aru érvényesülhet. Erre támaszkodva, mint tösgyökeres magyar gyáros ajánlom a legújabb módszer szerint, modern berendezésű gyáramban készült kitűnő pármái ibolya-szappanomat, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír, a bőrt finomítja és üdíti. Rendkívül szelíd hatásánál fogva a legérzékenyebb arc-bőrdők is nagy sikerrel használják. *Minden külföldi szappant háttérbe szorít.* 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készítője: *Szabó Béla* gyógyszerész, pipere-szappangyáros Miskolcon. Raktár *Vojtek és Weisz* drogueria és parfüm-nemű nagykereskedésében Aradon.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elítélt ferblizők.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 20.

Az aradi járásbíróóság büntető osztálya, *Pogonyi* Nándor dr. albíró előtt ma egy kártyázó kompánia állott, mely fölött szerencsejáték által elkövetett kihágás miatt mondott ítéletet a bíróság. A nevezetes kártyajáték története a következő:

Az idén, január hó 21-ik napján ifju *Agócs* Pál a takarékpénztárból kivette 140 korona pénzt, hogy birkákat vegyen a vásáron. Este fáradt volt, mert sokat kellett szaladgálnia, míg a pénzéhez jutott, s este felé betért *Czakó* Lajos korcsmájába, egy pár kupica pálinkára, mert, mint a tárgyaláson mondotta *éhes* volt.

A korcsmában már javában folyt a kártyajáték. *Varga* Antal és ifj. *Babics* József, az utóbbi siketnéma, máriást játszottak. Később közbük ült *Czakó* a korcsmásos is, és ekkor ferblit kezdtek játszani. Odahívták aztán *Agócs*ot is, aki le is ült hozzájuk a ferblibe. Eleinte 20 fillér, később pedig egy koronás volt a vízi. *Agócs*nak nem kedvezett a szerencse, s csakhamar beleunt a ferblibe.

— Mégis csak legtisztább játék a 21-es! — mondotta a többieknek.

Ezt a véleményt magukévá tették a többiek is, s ekkor a huszonegyes járt. Ebben aztán *Agócs* elvesztette a többi pénzét is s búsan hagyta oda a kocsmát.

— *Agócs* később nagyon megbánta hogy leült kártyázni, mert most nem volt se pénz, se birka. Azon törte a fejét, hogy miként szerezhethné vissza a pénzt. Végre eszébe jutott, hogy hát ha feljelentené a kompániát tiltott szerencsejátékért.

A gondolatot tett követte s a feljelentés megtörtént melyet ma atárgyalás követte. Vádlottak *Czakó*, *Varga* és a siketnéma *Babics* voltak. Utóbit *Éliász* Jakab siketnéma iskola igazgatója mint tolmács utján hallgata ki a bíróság. Legérdekesebb volt, mikor *Agócs*, a panaszos, tudatára jött annak hogy tulajdonképen ő a vádlott, maga is beismerete, hogy a szerencsejátékban részt vett s így őt is meg kellett büntetni. A bíró *Czakó*t öt napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre, *Vargát* 20 korona, *Babics*ot, 30 korona és *Agócs*ot 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Baleset a vízvezetési munkánál.** Hosszura nyult főtárgyaláson hozott ma ítéletet az aradi törvényszék egy gondatlanságból származott súlyos testi sértési ügyben, melynek vádlottja *Lukács* János, vízvezetési szerelő volt. A sértett *Dán* Mária mosónő, ki egy árokba esett, melyet vízvezetési munkák miatt ástak. Az árkon nem volt padló, s a lezuhant mosónő súlyos sérüléseket szenvedett. A mosónő tanukkal igazolta, hogy a padló hiányzott, a szerelő pedig munkásait hozta tanukul arra nézve, hogy este, munka után az árokra pallót tetetett, mely reggelre eltűnt. A törvényszék elnöke *Fábián* Lajos dr. kir. táblai bíró volt, szavazó-bírák: *Földes* János és *Szöllősy* Jenő dr. Reggeli fél tíz órától délután öt óráig tartott a tárgyalás, mely azzal végződött, hogy a szerelőt felmentették. A sértett, mint főmaggánvádló felebbezett az ítélet ellen.

§ **Bartha** Miklós többet nem pöröl. Ismertesekek *Bartha* Miklósnak sajtópöröi, amelyeket hirlapíró társai ellen indított. E pörök egyikében a budapesti törvényszék mint sajtóbíróság *Zsoldos* Lászlót *Bartha* Miklós rágalmaszásáért egy hónapi fogházra ítélte el. A törvényszék a maga illetékességét az esküdtzékkel szemben

azaz az érveléssel állapította meg, hogy a tãmadó cikkeben Bartha Miklós nem volt képviselőnek nevezve. A budapesti kir. tábla azonban ezt az okoskodást nem fogadta el, hanem megsemmisítve az eljárást, esküdtszék elé utalta az ügyet. Bartha Miklós azonban ma hosszabb cikkben kijelenti, hogy tovább nem pörösködik. Igy szõl cikkében:

Tehát kezdjük elõl! Hurcoljanak meg ismét. Hallgassak végig ilyen kérdéseket: Kapható-e a pennám pénzért mindenre? Dobtak-e ki engem az ajtón? Vesztegettek-e meg a kormányok? Bocsájtottam-e meggyõzõdésemét áruba. Köszönöm, de nem kérek többet belõle. Ezentúl szabadon gázolhatnak keresztül kasul az én becsületemben, mert a bíróságnál többé nem keresek oltalmat.

Üzletáthelyezés.

Révész Nándor,

könyv-, zenemû- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér (Minorita-palota.)

Telefon 265.

Van szerencsém a nagyérdemû közönség becses tudomására hozni, hogy

könyv-, zenemû- és papirkereskedésem
a modern kor igényeinek megfelelõen teljesen ujjonnan felszerelve, és fényesen berendezve
(Reinhart Kálmán fa- és fémipariisk. tanár ur tervei után)
a fõt. Minorita-atyák uj bérpalotájába áthelyeztem.

Raktáron tartok: Minden szak- és irodalmi könyveket és zenemûveket. Papir-, irodai- és írószerek óriási választékban, a legolcsóbb verseny-árakban.

Figyelmes és udvarias kiszolgálás!
Olcsó árak! Pontos és szakszerek szállítása!

A mélyen tisztelt közönség becses partfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:
Révész Nándor,
könyv-, zenemû- és papirkereskedõ.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnõ.

— Francia regény. —
Fordította: **Ritt Gyula.** [27]
(Folytatás.)

TIZENHATODIK FEJEZET.

Claire en lázas izgalom vett erõt. Nem tudott egy helyen ülni, nyugtalanul járt föl és alá a szobában. Kilépett az erkélyre, majd lement a hóval borított kertbe, beszélt a portás feleségével, ki utat seperve, csodálkozva nézett az udvarban megjelenõ grófnõre. Maga sem tudta, hogy mirõl beszél s mikor fájni kezdett, visszatért szobájába. De itt a tegnapi boldog órák jutottak eszébe, férje utáni vágya óriási mértékben nõvekedett, feléje tárta karjait, a szék elé térdelt, melyen férje, az este ült, kezei közé temette arcát és keserõen zokogott, majd ijedten ugrott fel, midõn a közeli templom torony órája a kilencet elütötte.

Most áll szemben a két ellenfél, szemei összecikláznak, most hangzik el a vezényszó, fölemelik karjaikat, ... egy villanás ... egy durranás ... egy fölkiáltás, ... a szerencsét-

len asszony maga is fölkiáltott lázas képzelõdésében és ájultan rogyott össze a szõnyegen.

A komorna ijedt arccal rontott a szobába, fölemelte urnóját és illatos szesszel dörzsölte be halántékát. — Claire magához tért. Téveteleg tekintett maga körül, aztán minden visszatért emlékezetébe, mi az elõbb történt, hirtelen fölegyenesedett s megparancsolta, hogy kocsiját állítsák elõ.

Nem tudta már elviselni szobája halotti csendjét, a párbaj színhelyére akart sietni, hogy ott tudja meg a valót, melynek gondolata minden ízében megremegettette.

Komornája megkísérelte, hogy lebeszélje Clairet.

— Fagyasztó szél süvölt oda künn, méltóságos asszonyom. — Havazni fog.

— Mindegy, a kocsimat kérem!

A leány távozni akart, midõn megkopogtatták az ajtót.

Egy szolga suttogva beszélt a komornával.

— Ki van itt? Hirhozó? — kiáltott fel Claire.

— Bocsánat asszonyom, válaszolt a leány, — egy ur kérdezteti, hogy beszélhet-e õ méltóságával ... Gramont az aleanoni lelkész ...

Orõm felkiáltás hagyta el Claire ajkát. Visszahagyta a szolgát és komornáját s maga sietett szívesen látott vendégéhez, ki az elõszobában várakozott.

— Méltóságos grófnõ ... hogy néz ki az Istenért?! Mi történt?

Claire megragadta az agg lelkész kezét és magával vonzolta szobájába.

— Oh, kedves, öreg barátom, ép jó órában jön! Mennyire köszönöm õnek, ... tehát mégsem vagyok annyira elhagyott, van egy ember, kinek kiõnthatom szívem fájdalomát.

— Egyházi zsinatra érkeztem Párisba! — szõlt a lelkész. — Ma délbén lesz az elsõ ülés, de nem akartam elmulasztani, hogy elõbb, hogy léte felõl tudakozódjam grófnõ.

— Szívbõl köszönöm õnek! Ah, ha õn tudná ... ha õn tudná?

— Mi történt, grófnõ? Viselete, külseje megijeszt engem ... hol van férje?

Claire zokogva rejtette arcát kezeibe.

— Ha én azt tudnám, ... ha tudnám, — nyöszörögte. — Meghalt? ... megsebesült? ... haldokol? oh Istenem, Istenem! Térdre hullott és hevesebben zokogott.

— Beszéljen grófnõ ... tán segíthetek ... vagy megvigasztalhatom?

Claire, könyfátyolán keresztül, keserû mosolyal tekintett a lelkészre.

— Segíteni nem tud. Vigasztalni? ... Isten tudja. De figyeljen ... és néha föl-fõlzikogva, elmondta a lefolyt nap eseményeit.

A lelkész ünnepélyes komolysággal hallgatta Claire szavait. Amint befejezte, kérdõ szemekkel, aggódva nézett föl öreg barátjára.

— Grófnõ, grófnõ, mit tett õn? — felelt csendes, korholó hangon a lelkész és Claire fejére tette kezét.

Claire megsemmisülten rogyott össze.

— Hibás vagyok, — suttogta — azt jól tudom! De tehettem-e másként?

— Ugyan abba a hiába esett mint férje. Büszkeségét és dacosságát ... szerelme elõ helyezte. A mindenható Isten legyen jóságos mindkettõjökhoz.

Az õsz lelkész, Claire mélyen lehajtott fejére tette imára kulcsolt kezeit.

— Én nem segíthetek, — szõlt némi szünet után a lelkész, — csak a Mindenható lehet kegyelmes. És csak vigaszt nyujthatok és elõkészíthetem a legvégsõre. En csak inthetem: Hibát követél el, vétkeztestél, viseld a következõ menyeket és légy erõs, ha a Mindenható bûnhõdést, áldozatot kíván tõled. Hajolj meg az õ kifürkészhetetlen hatalma, bölcs határozata elõtt, aztán állj föl, légy állhatatos és viseld megnyugvással a keresztet. Ha a legborzasztóbb következne be, ha férjed halálát leinè, akkor ne sirj, ne panaszkodj; légy erõs az õ, a te szerelmedhez és vezekedj azért, miben te és õ hibáztatok. Életünk telve van gyõngességgel és tévedéssel ... ti is tévedésbe estetek, de az utolsó pillanatban megtaláltatok egymást. A Mindenható Isten, legyen kegyelmes hozzátok!

Mélységes csönd honolt néhány pillanatig a szobában. Csak Claire fájdalmas sóhajtása hallatszott. Midõn pedig a lelkész fölakarta emelni, hirtelen fölegyenesedett.

— Onnek igaza van, atyai jó barátom, —

szõlt reszketõ hangon. — Erõs akarok lenni, hogy elviselhessem, ami reám van mérve. Ha férjemet elveszitem, akkor mint szeretõ felesége és igaz örökös, ember és világ elõtt akarom nevünk becsületét képviselni.

— Nem értem grófnõ ...

— On meg fog érteni engem. Ime ... olvassa ezt a levelet!

Atyám írta nekem. Tegnap kétszer is keresett, de nem talált itthon. A levelet, a mai postával kaptam ... Kérem olvassa hangosan. A tartalmát magam is szeretném vissza idézni gondolataimba ... nem emlékszem már rá világosan. Kérem olvassa ...

A lelkész habozva olvasta.

„Kedves leányom. Egynehányszor kerestelek, anélkül, hogy találkoztam volna veled. Komoly ügyet õhajtottam veled megbeszélni, holnap ismét eljövök és remélem, hogy atyádnak otthon leszel. Elõzetesen pedig a következõket: estélyünkön tanusított viselkedésed, hallatlan volt. Nem találom más magyarázatát, mint azt, hogy házaságodban határtalanul boldogtalannak érzed magad. Nem csodálkozom rajta, mert férjed egy becsülést vesztett ember. Elpazarolja a te és az én pénzemet, õ játékos és korhely, elhanyagol téged és boldogtalanná tesz. Tegnap este megfigyeltem játékában, fivéred által próbára tettem õt ... ezen az estén hetvenezer frankot veszített. Rájöttem arra is, hogy Jaques Gilbois egy tekintélyes összeggel hitelezõje! Figyelmeztetek, hogy ebbõl adósságból egy fillért sem fogok kifizetni. Tõled pedig követelem, hogy azonnal hagyd el férjed házát, térj vissza szüleidhez és add be a valókoresetet.

A lelkész keze lehanyatlott.

— Nem vagyok képes tovább olvasni, — szõlt tompa hangon.

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktõzsdé.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, május 20.

Értékõzsdé. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyõngé. Nyugodt irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonánemek változatlanok. Idõjárás változó.

Értékõzsdé. Berlin ¼ magasabb.

Zárhat 12 órakor:

Buza májusra	7.66— 7.97
Buza októberre	7.40— 7.41
Rozs októberre	6.44— 6.45
Zab májusra	5.86— 5.88
Zab októberre	5.46— 5.48
Tengeri májusra	6.41— 6.42
Tengeri júliusra	6.41— 6.42
Repcé augusztusra	12.45—12.50

Zárhat 5 órakor:

Buza májusra	7.66— 7.97
Buza októberre	7.40— 7.41
Rozs októberre	6.44— 6.45
Zab májusra	5.87— 5.88
Zab októberre	5.46— 5.48
Tengeri májusra	6.41— 6.42
Tengeri júliusra	6.41— 6.42
Repcé augusztusra	—

Zárhat 5 órakor:

korona

Osztrák hitelrészvény	669.75
Magyar hitelrészvény	730.75
Lezámitolóbank részvény	455.50
Rima-Murányi vasút részvény	478. —
Osztrák-magyar államvasút részvény	692.50
Közuti vasút	617.50
Városi villamos vasút részvény	316. —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktõzsdém.

Budapest, május 20.

Magyar aranyáradék 4%	121.36
Magyar koronááradék 4%	99.50
Magyar arany 4 ¼ %	91.60
Magyar ezüst 4 ¼ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.30
Magyar italmegváltási kötvény	—
Forrátszalvon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyerevényorszájeggy kölcsön	200. —
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	157. —
Osztrák papíráradék	100.40
Osztrák áradék ezüst	100.40
Osztrák áradék arany	121.35
Koronááradék	101. —
1860-iki államsorszájegyek	154. —
Osztrák-magyar bankrészvény	1643. —
Magyar hitelbankrészvény	730. —
Osztrák hitelbankrészvény	669. —

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, anti-
quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára
Aradon, Andrassy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

Ertesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
30,000 hangjeggyel

zenemű-kölcsöntárt

nyitottam, melynek (247 oldalas)

jegyzéke megjelent

és 40 fillérért kapható.

Ezen vállalatom, mely a legelső zenemű-kölcsöntár a vidéken s a klaszikus és szórakoztató, valamint a színházak műsorát és a modern tánczenét felölelő zene-irodalmi termékeket több példányban is tartalmazza. — valóban hűzgapótló és egy régen érzett hiányt szüntet meg. Minden zeneművelő részére óriási előnyt képez, hogy csekély kölcsöndijért a legérdekesebb és legújabb zeneműveket is megjelenésük után azonnal élvezheti. A készletet a megjelent újdonságokkal állandóan szaporítom.

Bérlési feltételek: 1) Egy óra két hangjegyenként, tetszés szerinti cseréléssel, (cserélni naponta is lehet) 2 korona.

2) Hangjegyenként (5 napra) 20 fillér.

Zeneművek vásárlásánál t. bérlőim jelentékeny kedvezményekben részesülnek. Továbbá azoknak, kik egyuttal 60,000 kötetes kölcsönkönyvtáromat is igénybe veszik, a bérlési összegből 10% engedményt nyujtok.

Egyetlen próba-hónap is meg fog győzni bárkit zenemű kölcsöntáram nagy és szokatlan előnyösségéről. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Midőn még megjegyzem, hogy a zenemű-kölcsöntári jegyzékből a könnyű áttekinthetést nyujtó csoportosítás folytán a kiválasztás fölöttébb kényelmes, ajánlom ezen vállalatomat úgy a helybéli, mint a vidéki közönség szíves jóindulatába, s vagyok

kiváló tisztelettel:

813

Kerpel Izsó.

NAPIREND.

Május 21. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Aldozó csütörtök. — Protestáns naptár: Aldozó csütörtök. — Görg. keleti naptár (május 8.): János ev. — A nap két 4 óra — perckor, nyugszik 7 óra 20 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

Május 21. A nagy-butyini ifjusági-egyesület műkedvelői előadása (Korona szaló). — A Kisjenő-Erdőhegy és vidéke kiskereskedői egyletének alakuló ülése délelőtt 10¹/₂ órakor. — A Meteor kerékpárklub választmányi ülése. — Az aradi székely-otthon közgyűlése. — Az aradi kerékpárklub kirándulása Zádorlakra.

Május 22. Az aradi polgári jótékony nőegylet közgyűlése délután 5 órakor (Megyeház.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. M. Ottlaka. A pechos nyerő forduljon ahhoz a bankrhoz, melytől elveszett sorsjegyét vette. A bankház jegyzékben tartja a nála vásárolt sorsjegyek számát, amit az a körülmény bizonyít, hogy a nyerőt értesítette szerencsejéről. Erre az értesítésre és a sorsjegy számára hivatkozva intézkedjék sürgősen, mert három hónapon túl a nyeremény elévül.

U. A. Kurtakér. Egy két napon belül eleget tesszünk kívánságának. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy a községben járt segéd tanfelügyelőt tényleg úgy hívják, ahogy mi irtuk, a másik név, melyet ön említ, az előneve.

NYILTTÉR.*

Huzás holnap.

Sorsjegyek a huzás napján is kaphatók.

Osztálysorsjegyek

huzása

május 22. és 23-án.

Ajánlom az első osztály huzására a következő

szerecsse számokat.

99351	55818	25785
11972	36054	
50770	92637	99375
55813	25789	
36055	50751	55812
55822	36057	

E sorsjegyekből tetszés szerint egész, fél, negyed vagy nyolcad részek csakis

nálam kaphatók

a következő eredeti áron:

Egy 1/1	1. osztályu sorsjegy	12 kor. — fill.
Egy 1/2	1. osztályu sorsjegy	6 kor. — fill.
Egy 1/4	1. osztályu sorsjegy	3 kor. — fill.
Egy 1/8	1. osztályu sorsjegy	1 kor. 50 fill.

Főnyeremény:

1.000,000 KORONA

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzletében Arad.

Megeyi és városi telefon: 129-ik szám.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITVATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Sorsjegyek a huzás napján is kaphatók.

Huzás holnap.

Limbbeck János

első magy. kir. szab. érokoporsó-nyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület Városi és megyei telefon 93.

Özv. Vajda Ferencné szül. Marx Irén úgy a maga, mint az alólírott és az özszes rekenság, továbbá barátai és ismerőseik nevében is, bánatteljes szívvel adja hírül a megrendítő csapást, hogy férje

VAJDA FERENCZ,

magyar kir. honvédszázados,

az éjjel 3/2 órakor, rövid szenvedés után az Úrnak kikutathatatlan akarata szerint. életének 38-ik és boldog házasságának 6 ik évében elhunyt.

A boldogult végtisztessége folyó hó 21-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a család Vágóhid-utcai 23. sz. házából.

Az engesztelő gyászmise pedig folyó hó 22-én, délelőtt 8 órakor tartatik a főt. Minorita-atyák ideiglenes templomában.

Aldás emlékére!

Aradon, 1903. május hó 20-án.

Rauner Miklós, nagyapa. Özv. Marx Adolfné, anyósa.

Id. Vajda Ferenc édesatyja Marx Ferenc, sógóra és es neje szül. Viola Mária, neje, Hídvégi Rácz Viola.

Berényi Bónáné, szül. Vajda Marx Tibor unoka öcsöcse.

Anna édes testvére. Sófalvi Györgyné, szül. Rauner Emma nagynénje és családja.

Laborfalvi Berke István Rauner Emma nagynénje és családja.

nagybátyja és családja. Sófalvi György, nagybátyja.

Aradi Zarka Szinpad.

Csiky László művészeti igazgató.

Elite-kávéház átalakított helyiségében

Asztalos Sándor-utca.

Uj! **Drum-Gru** Uj!

neger testvér eredeti Cacke Walke táncukkal.

UJ! UJ! UJ!

A szerelmes anyós.

Francia bohózat 1 felvonásban D'Alaminétől.

Fél II órakor:

Soeur Djelma,

román, orosz, olasz, francia, angol spanyol ének- és táncművésznők fellepte.

Teljesen új műsorral:

Kaczér Erzsi, Nagy Bella,
sansonette-énekesnő. intern. énekesnő.

LISKO PIROSKA,

társalgási szubrette.

Érczkövy Károly, Katona Miska,
operette és opera énekes. salon komikus.

Neszmélyi Izsó, karnagy.

Belépti-díj: Fentartott hely 1 korona. Rendes hely 80 fillér.

Cirkusz után szabad bemenet.

Kezdeté 9¹/₂ órakor, vége 11¹/₂ órakor.

Magyar gyártmány.

Feltűnést kelt

Magyar gyártmány.

a „Turul“ czipők olcsósága.

Férfi czipő
erős bőrből
3 frt 50 kr.

Férfi füzös
erős bőrből
3 frt 80 kr.

Női czipő
tartós
3 frt 25 kr.

Női füzös
tartós
2 frt 80 kr.

Női gombos
tartós
3 forint

Gyermek-
czipők
1 frtől kezdve

TURUL CZIPŐGYÁR RAKTÁRA,

Aradon, Andrassy-tér 4. Nádor-szálloda.

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetőrendező vállalkozó.
Arad, Andrásy-tér 20. Telefon: 515.

Lipoldi István a maga, valamint leánya Demkó Antónia és ennek férje Hortobágyi Jakab, ny. m. kir. honvéd főhadnagy, továbbá kiterjedt rokonsága nevében is mélyen meglőrt szívvel jelenti a jó nő, szerető édes anyja, anyós, rokon és barátjának

LIPOLDI ISTVÁNNÉ

szül. Schuffer Annának,

1903. évi május hó 20-án, hajnali 2 órakor, életének 83-ik s boldog házasságuk 50-ik évében, a baldoklók szentségeinek ájtatos felvétele s rövid szenvedés után történt elhunytát.

A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 21-én, csütörtökön délután 4 órakor fogtak Forray utca 8. számú gyász-házból a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat pedig pénteken, folyó hó 22-én, délelőtt 8 órakor fog a helybeli róm. kath. szentegyházban az egek Urának bemutatatni.

Legyen neki könnyű a föld! Áldás és béke poraira!
Arad, 1903. május hó 20.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: ereszét és lényesét a leggyorsabbtól a legdisszesebb kivitelig jutányos árk mellett.

Szálló, pontos és lelkiismeretes munkák elvégzéséről a t. háztulajdonos és lakásbérlők biztossá tainak. 358

Tanító urak figyelmébe.

Kiváló

vizsgai jutalom könyv.

Vadaj József. Tanulók vezérkönyve kötve 1 kor. díszkötésben 1 kor. 30 fill.

Országszerte használatban levő

vizsgalapok

helyes vonalozással.

"Maladás" vizsgalap bekötési tábla, melylyel mindenki önmaga kötheti be vizsgalapjait, piros vagy fekete színben, használati utasítással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek számot tevők, az ország könyvpiacán iskolákba bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

" ABC.

" II. oszt. olvasókönyv.

" III. oszt. olvasókönyv.

" IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági ism. iskolák olvasókönyv.

Záray Odön. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Aradmegye térkép-vázlata 6 fill.

Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt világrész (külön-külön). Magyarország és osztrák magyar monarchia térkép-vázlatai darabja 6 fillér.

Értesítő a népiskolák részére az új utasítás szerint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

INGUSZ I. ÉS FIA

kiadásában Aradon.

Az „Első magyar általános biztosító társaság”-nál 12.000 koronára biztosított, de ennél is többet ért épületeim leégvén, azokért csakis 2166 koronát kaptam tükártérítésül. — Ugyanezen pompás társaságnál életbiztosításom is van: mit remélhetnek utódaim?
Arad, 1903. február hó 15.

Paulik Pál.**800.000**

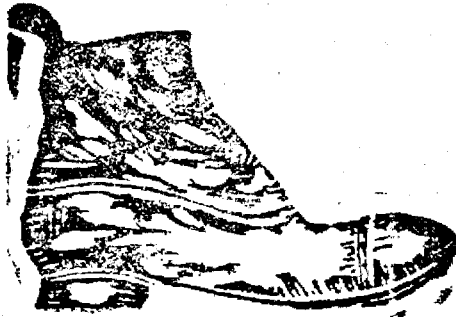
koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, eszteknek, morvának elfizet

és mit kap

? **azért a** ?
pénzért?

Tessék megnézni.

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondoldj magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

915

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPÉSZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETÉNél,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dengl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrásy-tér 22. (Hajós-gyógyszertár mellé) helyezzük át.

Ügyvédi irodámat

Uj-Aradról Aradra visszahelyeztem és a **Batthyány-utca 26. számú házában megnyitottam.**

Dr. Parecz Béla,

1174

ügyvéd.

ALAPITTATOTT 1892.

Hidegviz-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy hidegviz-intézetemet Zrinyi-utca 5-ik sz. házból

Deák Ferenc-utca 2. Sebesy-féle házba

május hó elsejétől áthelyeztem.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy kényelmesen berendezett fürdőm vízvezetékkel reggeli 5 órától esti 8 óráig a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizmód minden neme (Kneip-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető. Külön berendezett kitűnő hatású orosz gőzfürdő. Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve,

Maradtam kiváló tisztelettel:

Posch Károly.

Ajánlunk ipar és háztartási célokra

rostált darabos

111

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

kovács - kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végzett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-
orvosilag első helyen ajánlva.

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap tölerakat házi körükhöz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerárán, Deák Ferenc-utca 11-12.

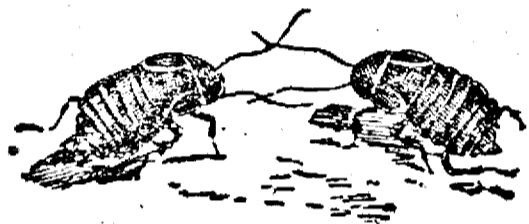
Zacherlin

nagyszerű
rovarirtó szer.

Csakis üvegben tessék venni!

Kapható a következő cégeknek Aradon:

Altmann Ede Antmann Lajos Baumann B. Belgrader K. és Tra	Berger Izidor Daimel Lajos Dürr Gusztáv Dürr Kocsárd	Duzsek Kerencz Eles Armin Färber Lajos és Testvére	Fejér Gyula Guttman Samu Karátsonyi Antal Lázár Gyula	Löcs E. és Társa Meer Mór és Fia Nagy Farkas Pollak József	Poppé Sándor Preisach Vilmos Prolich István Röthstein Mór	Schlesinger Béla Schwarz M. Schwarz János Steinitzer N.	Vojtek és Weisz Weisz Dávid ifj. Weisz Mór
Uj-Arad: Eisele Imre, Theiss Miklós, Zimmer Mátyás.	Buttyán: Klein Márton.	Kis-Jenő: Messer Leopold.	Mária-Radna: Tones Ferencz.	Pankota: Borna Lajos, Buffek Kálmán, Lengyel Sándor, Pavlovics Constantin.	Sobersin: Röth Mór, ifj. Röth Bernát.		
Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Maurer Gyula.	Csermő: Holländer Sámuel és Fia.	Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.	Magy.-Pécska: Simberger Sándor, Turszky Nándor.	Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Reisenberger Miklós, Schwarz Ferencz.	Uj-Szt.-Anna: Henny Károly.		
Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.	Gurahonoz: Schwarz Sámuel, Weissberger Sámuel utóda.			Világos: Kretler Vilmos, Weber János. 1013			

Egymást ölik!

a balga svábok; — bár

Vojtek és Weisz rovarirtója

tömegesen pusztítja őket.

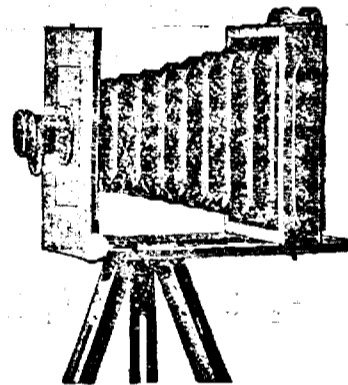
Kapható 50, 80 1-40 filléres dobozokban.

Csak akkor valódi, ha minden doboz eredeti záró szallagnunkkal van leragasztva. 845

AZ

Amateur és fényképész

urakat tisztelettel értesitem, hogy a tavaszi időnyre rendelt fényképző-gépek megérkeztek

Szintén megérkeztek friss Schleussner, Germania, Agfa, Kodak és N. P. G. cikkek, melyek árait ez idén tetemesen leszállítottam.

Mindenki pénzt takaríthat meg, ha a fénykép cikkek nem postán hozatja, hanem nálam veszi és kapja ugyanazt ugyanazon árban, költségmentesen.

Minden egyes gépért vagy cikkért teljes jótállást vállalok.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára. 768

Tekegolyók és tekebábok

golyók, valódi lignum-sanctum és diófából.

Meglepő olcsó árak. — Kérjen levelező lapon árjegyzéket.

Zimmermann és Eisele

Aradon, Templom-utca sarkán a „Zöld papagáj”-hoz.

Uhereczki Géza

kárpitos és díszítő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű kárpitos és díszítő munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, azaz: kárpit-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, úgy helyben, mint vidéken. Javításokat olcsó eszközök. 602

Droguista segéd,

ki magyarul és németül beszél, jó detailista, egy

fővárosi drogueriában alkalmazást nyer.

Ajánlatok:

LUX MIHÁLY,

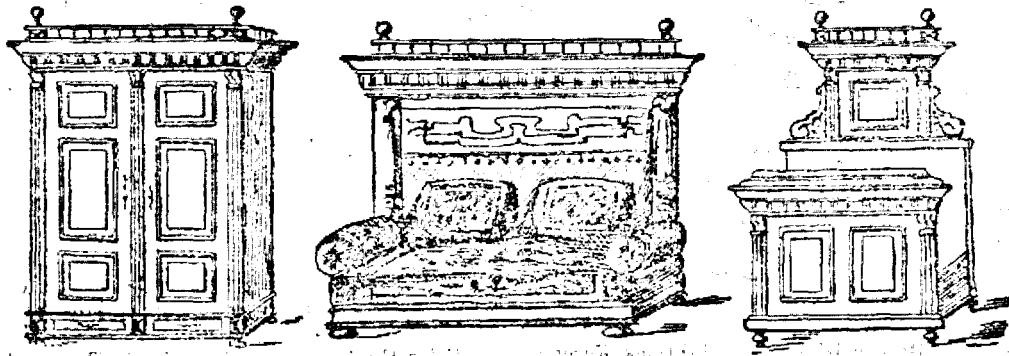
Budapest IV., Muzeum-körut 7.

czimzendők. 2637

Bámulatos olcsó árak!

Nagy butorraktár! Üzlet áthelyezés.

Álaptított 1858.

Álaptított 1858.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy az előnyösen ismert nagy butorraktárunkat f. é. május hó 15-én az

Andrássy-tér 9. számú házba, a volt Lengyel Sörincz-féle helyiségbe helyeztük át.

Üzletünket nagyobbítva kérjük a t. vevőközönség további pártfogását, ajánlva a minden kívánatnak megfelelő, kitűnő anyagból készült, izléses, úgy egyszerű, mint a legmodernebb stílusú butorainkat, melyeket mint eddig is, a legjutányosabb árakban számítunk.

A belénk helyezett eddigi bizalomért köszönetünket nyilvánítva, igyekezünk azt a jövőben is kiérdemelni. Kiváló tisztelettel

ROSMANITH ALBERT és FIA

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Kívánatra képes árjegyzék.

Kitűnő anyag. Izléses kivitel.

Huzás már holnap.

Tessék

a következő szerencseszámok közül választani:

12692	4266	84649	8799	58967	18238	65119	91771	13234	4272
65124	53975	8794	91778	34641	65107	91760	4267	53959	65118

Ezen

Osztálysorsjegyek

kizárólag csak nálunk kaphatók és megrendelhetők.

Ára 1/8 K. 1.50; 1/4 K. 3.—; 1/2 K. 6.—; 3/4 K. 12.—

Megyei és városi telefon 100. szám.

Aradi Ipar- és Népbank

pénzváltó-üzlete

ARADON, „Fehér Kereszt” épület.

Levitter Jenő

szobrász

Aradon, Pöltenberg Ernő-utca 20. szám.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki épület és butor-asztalos uraknak, ugyszintén a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

szobrász műtermet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát izléses és stílszerű kivitelben. — Több évi tapasztalatom folytán azon helyzetben vagyok, hogy n. b. megrendelőim igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Levitter Jenő, szobrász.

637

Üzlet áthelyezés!

Albrecht Ágoston

ezelőtti CSEH KATALIN

keztü-üzletét

1903. május 1-én

Salacz-utca 1-ső szám a.

Lócs-féle házba

helyezte át.

1067

Zálogházból kiváltak ékszereket

u. m.: arany gyűrűt, függőt, lánczot, stb. s viszont

alkalmi vételekből származó ékszerek és mindenféle schveiczi zseborákért 3 évi jótállást vállalok.

Most már mindenki tudja, hogy mily olcsón árusítok

és tájékozással közlöm a következő árakat:

- Egy szépen díszített nickel ank. rem óra 2 frt. 30 kr.
- Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
- Egy finom aczél rem. óra 3 frt. 20 kr.
- Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
- Egy finom ezüst rem. óra 5 forint
- Még finomabb 7.— 8.— 9 forint
- Valódi „Bouheur” gavalér óra 10 frt 20 kr.

Ébresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 krjával.

Helyszűke végett csak ezen pár árat közlöm, de felhívom a n. é. közönséget a kirakatom megtekintésére, a hol minden darabon a szigorúan szabott árak vannak kitüntetve, még pedig oly árban, hogy azon csodálkoztak, hogy hogyan vagyok képes oly olcsón árusítani. — Minden darabra a magy. kir. fémljelző hivatalának bélyegzője van beütve.

Használt ékszerért vagy tört aranyért a teljes értéket fizetem.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,

művész és ékezerész Arad, Forray-utca 2/b

Vidéki megrendelések lelkiismerettel lesznek eszközölve.

318

Muzslai Gyula

uri szabó

Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)

Jutányos áron készít legújabb divatú és remek szabású

uri öltönyöket

hazai és angol szövetekből. 445

Levelezőlap általi megkeresésre házhoz jövök

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére.

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 263

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Aradon

kárpitos és díszítő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüsszel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelémnek legkényesebb igényeinek is megfelelők.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok olcsón lakásberendezéseket helyben és vidéken. Költözőkdekek alkalmával butorcsomagolást, ugyszintén használt kárpitozott butorok és billiárdasztalok újra áthuzását gyorsan és olcsón esaközölök.

Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és díszítő 248

Thököly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedése

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Telefon 419. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett

fűszer-, cukor- gyarmat-árak,

a legfinomabb cuba, mocca és gyöngy kávék, külföldi thea, Görczi-féle befőttek, hideg felvágott (delicates), mindennemű ásványvizek, bel és külföldi borok, magyar és francia pezsgők és cognacok, ugyszintén déli gyümölcsök, továbbá gép olajak és veteményi magvak a legolcsóbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett. 261

Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítanak és csomagolás nem számítatik.

Készpénzfizetésnél 2% engedmény.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

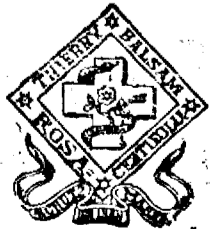

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvény védelme alatt áll.

Ez a balzsám belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsám: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő- és mell minden betegségében, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elidőltíti a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kötőnőn használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségében stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsőt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székéleket okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabút és megerősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kötőnőn szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségnek megszünteti a felbőlgést és a száj meggyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütésekre, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, ruh, kosz és bőrkítések ellen, megszünteti a fejfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázzni kell mindig a valódi apatka-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hoztatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban: bérmentve bármely postaiállomásra Ausztria-Magyarországon 12 kta, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldeték. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész Balzsama és Centifolia-kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmulhatatlan két szer sohasem romlik meg, hanem ellenkezőleg, mentől öregbebbek, annál értékesebbek és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, amelyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak szent két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készsen, minden osalásban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden isméréssel megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry Schutzengai-Apotheke in Progradna bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapestban, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2712-11.

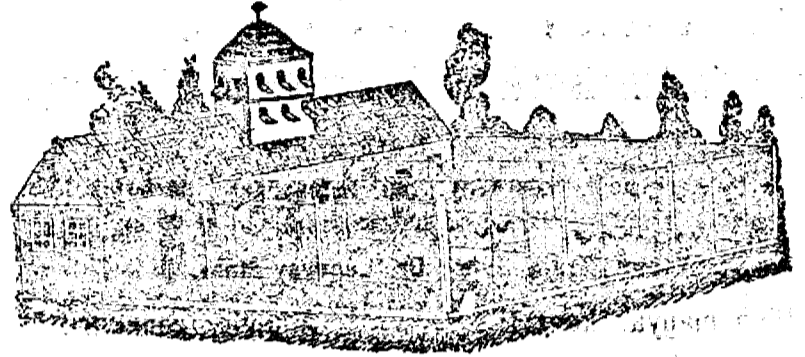
Globus-tisztító kivonat

2683

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és aczélsodrony ágybetétkészítő Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, ugymint: réz, vas és cizézett sodronyszövetek, melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszintén 271

Bacher-féle szelelő rostához való sziták.

Készítek alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukvarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok és kőszán áthányó rosták vas-kerettel építészeti, banya és kertészeti czélokra. Pineze és magtárlablakokhoz rostélyok. — Szikrafogók mozdony és gyári kéményekre. — Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és faállványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlhatók. Különféle szőr-, vas-, réz- és selyem-sziták, dohány-dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészítettek.

Nincs többé hajhullás!

nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle Hajelixir az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. Ára egy üvegnek 70 fillér.

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hőfehér fogak eléréséhez felülmulhatatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadoboz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Asszonyok és leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, görcsök, fejfájás, rosszullét stb. ellen ajánlatos „Amasira“ egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosiilag melegen ajánlva. Dr. med. M. Stuttgartban írja a többek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy újabb theavegyüleknek adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más theát felülmúl. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többek közt ezt mondja: „S. A. k. a. Köpenick S. asszonnál: A gyenge alkotásu, kissé halavány páciens rosszullétről és hátfájásról panaszokodott a havi baj kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik esése teánál elmúltak ezen nehézségek. Más okból történt utolsó látogatásánál aug. 3-án frissebbnek látszott, mint azelőtt. Életunsága elmúlt és most kettő helyett dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden felebarátnőmnek ezen kitűnően ható készítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárónál betekintésül le vannak téve. — Amasira ára fél doboz 2 korona, egész doboz 3 korona (2-4 hónapig eltart!) Csupán A. Locher névaláírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Aradon: G. Földes Kelemen, gyógyszerárban, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerárban. 54

Tóth János

épület-, bútort- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden asztalos szakmába vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, ural-szobák és terem-berendezéseket bármely stílusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 433.

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

A Gróf Csáky-féle Alvácza fürdő

Arad és Hunyadmegye határán.

Teljesen újra berendezve és kényelmes vendégszobákkal ellátva.

Gyönyörű fekvésű, kies völgyben kitűnő jó levegővel.

Csusz, ischias, rheuma, köszvény, női betegségek, bőrbajok, elgyengülés stb. ellen, kiváló jó hatással, biztos eredménnyel.

Állandó fürdőorvos: Dr. Lendvay Márk.

Kitűnő magyar koszt! Állandó zenekar!

Legolcsóbb árak!

Ünnepélyes megnyitás május 17-én.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket, gépjavitásokat, légszuszmotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

KISS GYULA

épület és bútort asztalos

Aradon, Csernovics Péter utca 16.

Elvállal minden az épület és bútort-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, belt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbútort berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 319

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

336a—1903. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 1903. évi április hó 23-án 7715. és május hó 7-én kelt 32432. számú rendeleteivel a csanádvarmegyei tornyai állami elemi iskolánál a folyosó beüvegezését és egy melléképület kivitelét 2230 korona költség-összegeben engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából 1903. évi június hó 9-ik napjának d. e. 10 órájára a csanádvarmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében Makón tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó s az engedélyezett költségösszeg után számítandó 50/o-nyi azaz 112 kor. bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 és fél órájáig a nevezett hivatalhoz pontosan benyújtásák, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokban a költségvetési összegből teendő árleengedés, vagy az esetleg kívánt árfelemelés s ennek tekintetbe vételével kiszámított vállalati összeg számmal és betűvel kiírva minden kételyt kizáróan pontosan kitüntetendő.

Kelt Makón, 1903. évi május hó 18-án.

Csanádvarmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Hatóságilag engedélyezett végeledás!

GAÁL LIPÓT FIA

látyszerész üzletében

Arad, Andrássy-tér 17. szám (Reinhart-palota)

az összes raktáron levő

látyszerészeti áruk

és pedig: szemüvegek, orrcsipek, a legfinomabb minőségben, színházi és tábori látszóvegek, légsúly és hőmérők, bor, szesz, pálinka stb. fokmérők, nagyító lencsék és minden e szakmába vágó ezikkék dus választékban üzlet felhagyás miatt meglepő olcsó áron eladatnak.

Nagy választék kipróbált

1188

l á z m é r ő k b e n

orvosok és magánosok részére 70 krtól 1 frt 20 krig.

Hajhullás ellen

használguk a Rozsnyay-féle „HAJ-SZESZ“-t. Kitűnő hatása. Megszünteti a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a haj kihullását. A hajnak selymes lágyaságot ad és annak színét nem változtatja meg. Egy üveg ára 1 koroná 50 fillér.

Rozsnyay-féle Serail-crème.

Finom, ártalmatlan anyagokból gondosan előállított készítmény, mely bőrszépítő tulajdonságánál fogva minden más crémet felülmúl. Rendkívül alkalmas szer a napégetés ellen, a bőr pattanásainak, szeplőinek és pörsegesnek eltüntetésére. Nappal is használható, mivel az arcon, nyakon és kézen eldörzsölve azonnal felszívódik. Ebben rejlik azon páratlan csodás hatása, hogy az arcnak fehérséget, üdéséget, bájts és meglepő finomságot kölcsönöz. Használata: Reggeli mosás után egy kis babszemmagyságnnyit eldörzsölünk ujjainkkal az egész arcon és kézen. A serail-crémrel bevont arcon a finom alkatrészekből készült Serail-hőlgypor remekül, alig észrevehetően tapad. Este az arczra Serail arczkenőcsöt használjunk.

Kapható egyedül:

909

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban Aradon.

Cosmetika és vegyi készítmények gyára.

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat pontos előírás szerint, ugymint uri ruhákat a legújabb divatu szövethől és sikkos szabás és jutányos árak mellett.

586

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arczkép, táj- és genréképek művészi kivitelben való megfestését.

533

Vázlatok és költségvetések kérésre készíttetnek.

3 nap alatt meggyógyul

a hgyesőfolyás — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közokórházban s a párisi Hopital-Mydlben vérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. Étrend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt. utánvéttel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Tóth Ödön 681

Budapest, VIII. József-körút 53.

Bräuner Vilmos

díszfestő

Aradon, Kapa-utca 12/a.

Elfogad a dísz és szobafestészet terén bármely munkák elkészítését, ugymint

templom, termek, kastélyok, stb. belső díszítését,

színházi díszletek és tájképek megfestését.

599

Vidéki munkákat pontosan eszközök. — Vázlatokat és költségvetést kívánatra ingyen készítik.

Zálogzédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Újítás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesíték mindennemű diszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a leg egyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelig és mindennemű mázolásai és fényezés munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő, 409

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám

(Hortaka-ház.)

Üzlet megnyitás

Weitzer János-utca 2.

(Templom-utca)

Minorita-palotában.

Női kézimunkák, hozzávaló anyagok. Előnyomda és műrajz-terem, monogram és himző-minták, gépkötészet.

Dus raktár

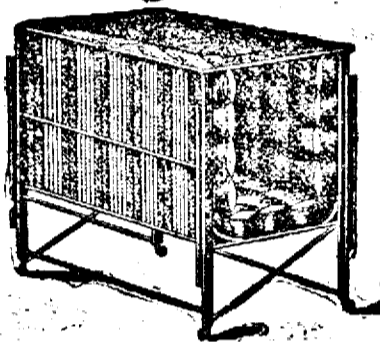
gyermekkalapok, harisnyák zseb-kendők és művirág koszorúkban.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Teljes tisztelettel 1088

Mesner Benő.**TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS**

vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára

ARAD,

Templom- és Kölcsey-
utca sarok.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:

katona-, tűzoltó-laktanyák, kórház, iskolák, intézetek, kávéház berendezését.

Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok, kávéház és vendéglők részére.

278

— Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —

Kitűnő vasmunka! Pontos szállítás! Finom fényezés!

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weiss odguista uraknál.

Váradi János

urás, Arad Hunyady ez előtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstöt, veszek tört aranyat és ezüstöt.

699

Permetező

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetező alkatrészei a rezoldattal semminemű érintkezésbe nem jönnek s így azokat sem megtámadni, sem eldugni vagy megromálni nem képes. Ára 32 kor., 3 évi ingyen javítással.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 500

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gummicsövek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül gummozott kendertömlők és kutak. Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Telephon 364. sz.

Legolcsóbb óra, kerékpár és varrógép

javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

óras és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villany-csengő és telephon berendezésekre ugy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben.

538

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telephon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek.

806

Telephon szám 242.

APRÓ HIRDETESEK.

Eladó ház.

Egészen új ház, mely még 10 évig adómentes, áll 2 szép nagy szoba, 1 nagy konyha, szép nagy pincze, előszoba és hozzátartozó mellék-helyiségekkel, igen könnyű feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóban. 968

Lakást keresek.

Négy nagy szobás lakást keresek augusztusra a főtéren, vagy annak közelében. Ajánlatot „Nagy szobák” című kiadóhivatalba kérek.

Kiadó bolthelyiségek.

Az aradi gör. kel. román templom melletti egyházmegyei épületben lévő Huzó István által bérelt kávéházi helyiség átalakítása folytán f. évi július hó 1. napjától kezdve több bolthelyiség kiadó. A Consistoriumi házfelügyelőség, Batthyányi utca 1. sz. 1176

Magyaráton,

a „Nagyuri hegyen” 7 katasztr. holdnál nagyobb szőlő terület, a melyből 5 kat. hold megforgatva és gyökeres amerikaival beültetve van, jutányos árban eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 918

Egy tajtékpipa

Fehér, lapos, vadászpipa, kurta, rövid szárral, a pankotai vasuti állomástól jövet az aradi indóház kiszállításáig elveszett, kéretik az illető megtaláló illő jutalom mellett a kiadóhivatalban átadni. 1186

Intelligens,

28 éves rom. kath. esinos megjelenésű széke nő, beszél magyar, román és németül, főzni jól tud, gazdaságot érti, szegénysége miatt kisebb gazdasághoz ajánlkozik vidékre. Levelek „Munka szerető” jelige alatt Arad, Csiky Gergely-utca 10/a. sz. 5. ajtó kéretnek. 1188

Elárúsítónői

állást nyerhet intelligens hölgy előkelő nagyobb vidéki cukrászdában ajánlatok „szolid” jelige alatt a kiadóba kéretik. 1185

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1084

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruhának a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyancsak javítások, átalakítások jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség pártfogását kérem 185 illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

MALY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czillinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadtnak.

KINTZLER ZOLTAN

Óraszerelő művészi és óráskészítő

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Figus Testvérek

épület és műlakatosok

Arad, Borona-utca 5. sz.

Etvállalunk minden az épület és műlakatos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület munkáknál szűk-ségelendő

vasalásokat, takaréktűzhelyeket, sűrűcsokat és kovacsolt vasból kerítések a legjutányosabb árak mellett. 601

Javításokat jutányosan készítünk.

Brassay Testvérek

22 év óta fennálló

fűző üzlete

nagy vevőkörrel,

szabad kézből eladó.

Értekezhetni az üzletben. 1169

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Etvállal minden az arany, ékszerész és ezüstműves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

Somatose
oldható húsleves
a hús tápanyagát tartalmazza (tojás fehérje és só) majdnem teljesen teljesen oldható por alakban
a leghatékonyabb
erősítő szer
Ezence, a táplálkozásban visszatartott egyéneknek, megerősítőnek, idegbetegeknek, gyomorbetegeknek, gyermekgyógyászatnak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, gyógyulónak
Vas-Somatose
alakjában pedig kalcium Sáporkban szenvedőknek orvosilag ajánlja.
Somatose nagy értékben emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban.

étvágyat teremt, az emésztést elősegíti és szabályozza az anyagcserét.

Rohitsi
„Templomforrás”
2700

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET használni.

Ezen kitűnő készítmény és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt, májfoltot, bőrrákát (mitesszer) és minden arcúszáttápnaságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek ezimeres védjegyemmel vannak lezárva.

Kamisitványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1177

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogeriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battányán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjénán: Pintér Ferenc, Boros-Béresen: Zangeri Gyula, Boroson: Szokoly Sándor, Cs. Apácán: Bonomi Antal, Cs. Pálotán: Nagy Albert, Csermón: Boros Armin, Elekén: J. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahoncon: Molnár István, Győreken: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kunágótán: Fejes Lajos, Kurtácson: Hackenberger László, Medgyesgyházán: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácsbázan: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzsós Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rokazin János, Pankotán: Posovita Gusztáv, Pityaroson: Szabados József, Székudvarán: Fromm D. Traugott, Székelymón: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tancson: Kunz János, és Új-Aradon: Tornaigó Géza urak gyógyszerárakban.

Kérje

ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékemet, mely több mint 500 ábrát tartalmaz órák, arany-, ezüst-árúkról és zenemű-zsíkkekről.

KONRÁD JÁNOS
Óragyáros és kivitel. ház Brűx 276. sz. (Csehország.) 3731

Városi és megyei telefon 115. Tisztelettel felhívom mélyentisztelt veivőim és a n. é. közönség szives figyelmét, hogy

színes bőr különlegességeim a tavaszi idényre megérkeztek. Rendeléseket a legsikeresebb divat szerint pontosan eszközölk.

Seelinger M. Andor
uri és női minta cipészete
Arad, Szabadság-tér.
Városi és megyei telefon 115.

Ez a legfontosabb
nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló bútorokat pontos áron eladni, megveszem én, azokat, ugyancsak uraságoktól levetett ruhákat a legolcsómagasabb árban. Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.
bútorvetel és eladás.
Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

CZIPŐK PÜNKÖSDRE

legnagyobb választékban.

Porter Vilmos Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér!

Ma csütörtökön két nagy előadás.

Délután 4 órakor családi előadás.

Katonák őrmestertől lefelé, deákok és gyermekek a délutáni előadáson minden helynek a felét fizetik.

Felnőttek teljes helyárakat fizetnek,
de jogukban van egy gyermeket ingyen a circusba vezetni.

A délutáni előadás 16 elsőrendű műsorszámból áll.

E-tl 8 órakor rendes helyárakkal

nagy dísz előadás

nagyszerű műsorral

Ez alkalommal újra előadatik a közkezdveltségnek örvendő.

Elrabolt menyasszony.

Vasárnap két nagy előadás.

Hétfőn visszavonhatatlanul utolsó búcsú-előadás.

Legjobb szabásu ingblusok

Alapított 1875.

Stern M. A.

Aradon, Andrassy-tér.

Glück József

szobafestő és mázoló

Arad, József főherczeg-ut 7. szám.

Elvállal

szobafestő, szobakárpitozó, könnyű súlyu dombormű diszítési és mindennemű mázolási munkálatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá

ablakok üvegfestési utánzatu diszítését és lakások féreg (poloska) mentessé tételét.

Nagy választék bel és külföldi (angol, német és franczia) kárpitokban, dombormű diszekben és üveg festés utánzatu mintákban. — A nagyérdemű közönség becses megbizását keri

kiváló tisztelettel

Glück József.

NEUMANN M.

férfi-, nő- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrassy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárukban.

Hérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készítettnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.

Legjobb jégszekrények

melyek kevés jéggel kitűnően hűtenek. — Kaphatók:

Szabó Albert

üveg-, lámpa- és porcelán-kereskedésében.

Arad, Atzél Péter-utca 1. sz.

Telefon-szám: 239.